

ФИЛАТЕЛИСТА

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

ГОДИНА VIII

5-6

»ФИЛАТЕЛИСТА« ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ БЕОГРАД

Власник и издавач: САВЕЗ ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ

Уредништво: Сремска ул. бр. 6/IV

Одговорни уредник: Риста Аћимовић, Београд, Студентски трг 10. — Тел. 25-841

Све рукописе, наруџбине, рекламације слати на адресу: Инж. Александар Петровић, Београд, Војводе Драгомира ул. бр. 25. — Тел. 40-277.

Рукописи се примају до 20 у месецу за идући број и не враћају се.

S A D R Ź A J:

	Strana
A. P.: MEĐUNARODNI DANI CRVENOG KRSTA — — — — —	79
Ing. Mirko Verner: TREĆE IZDANJE NOVINSKIH MARAKA SRBIJE IZ 1869 GOD. (nastavak) — — — — —	80
S. Ostojić: O RETKIM SPRSKIM MARKAMA — — — — —	82
Ing. A. Petrović PRIGODNI ŽIGOVI UPOTREBLJAVANI NA TERITORIJI FNRJ — — — — —	83
D. Kpajić: SKUPLJANJE TAKSENH MARAKA — — — — —	86
V. Samec: POŠTANSKE MARKE IZDATE POVODOM RAZNIH FILATE- LISTIČKIH MANIFESTACIJA (ispravke i dopune) — — — — —	87
KROZ FILATELISTIČKI SVET — — — — —	89
NAŠE MARKE — — — — —	91
PRIGODNI ŽIGOVI — — — — —	94
BORBA PROTIV FALSIFIKATA — — — — —	94
AEROFILATELIJA — — — — —	95
PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE — — — — —	96
IZLOŽBE — — — — —	97
VESTI IZ SAVEZA — — — — —	98
NOVE MARKE — — — — —	101

»FILATELISTA« ORGANE DE L'UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Propriétaire et éditeur: UNION DES PHILATELISTES DE SERBIE

Rédigé par un Comité de rédaction.

Redaction: Rue Sremska 6/IV.

Rédacteur en chef: Rista Aćimović, Belgrad, Studentski trg 10, — Tel. 25-841

Manuscripts, commandes, réclamations doit être envoyé à l'adresse:

Ing. Alexandre Petrović, Voïvode Dragomira 25, Beograd. — Tel. 40-277.

Les manuscrits ne seront pas renvoyés.

S O M M A I R E

A. P.: Les jours internationaux de la Croix Rouge (79) — M. Verner: Troisième émission des timbres pour journaux à l'effigie du prince Mihailo de 1869 (suite) (80) — S. Ostojić: Les timbres-poste serbes bien rares (82) — Ing. A. Petrović: Les oblitérations spéciales qui ont été en usage sur le territoire de la RPFY (83) — D. Spajić: Collectionnement de timbres fiscaux (86); — V. Samec: Timbres-poste émis à l'occasion de différentes manifestations philatéliques (réctifications et suppléments) (87) — A travers le monde philatélique (89) — Nos timbres-poste (91) — Oblitérations spéciales (94) — Lutte contre les falsifications (94) — Aérophilatélie (95) — Bref aperçu de la presse philatélique (96) — Expositions (97) — Nouvelles des Unions des philatélistes (98) — Nouveaux timbres-poste (101)

Pažnja!

PRETPLATA za celu godinu: 250 dinara
ABONNEMENT par an: \$ 3,5; — Frs. 1000;
— £ 1,5; — DM 15.

Pretplatu slati na tek. r-n Uredništva kod
Kom. banke grada Beograda 10-KB-4-Ž-156

Cena ovog
dvobroja Din.

60

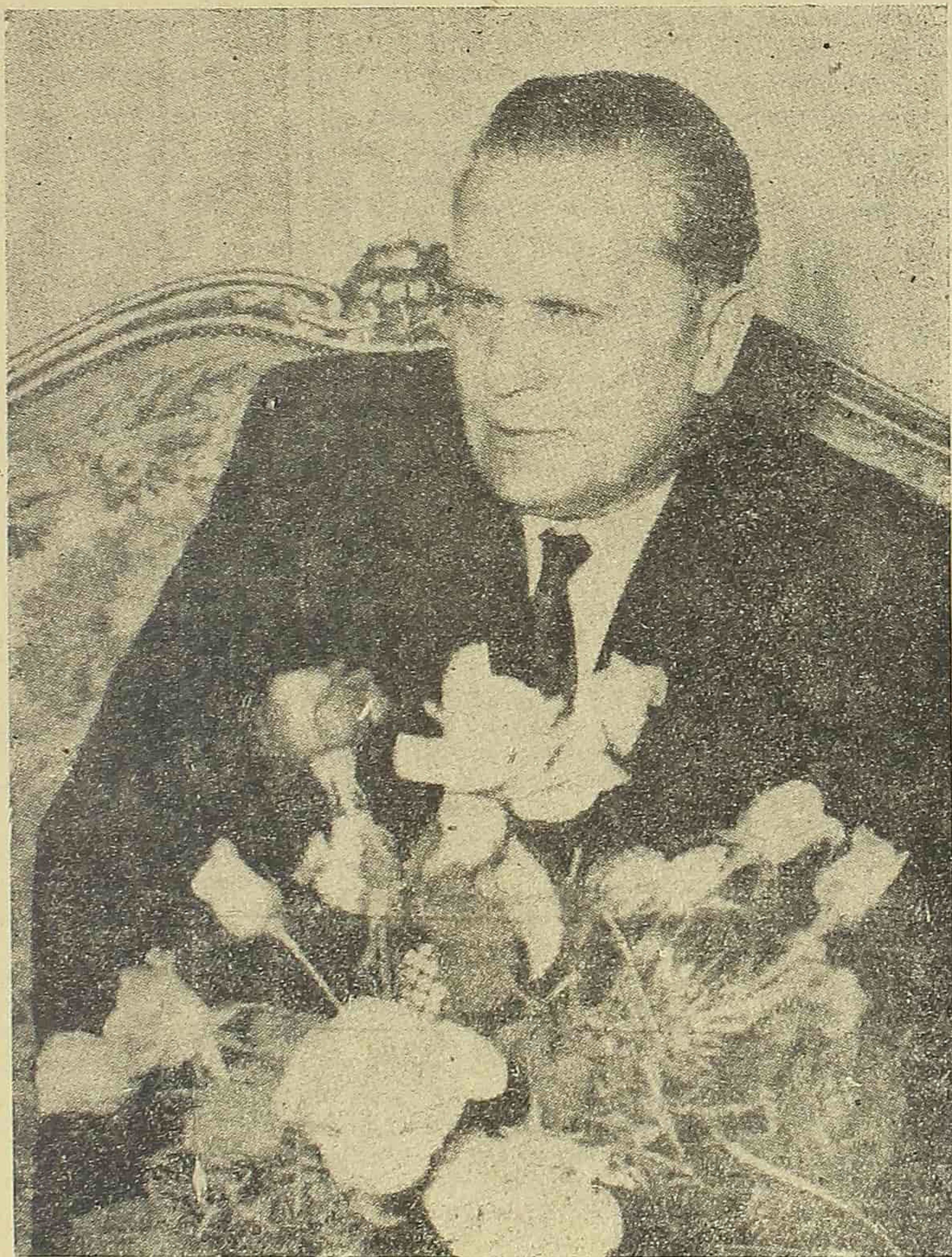
ФИЛАТЕЛИСТА

Година осма

мај-јуни 1956

ОРГАН САВЕЗА ФИЛАТЕЛИСТА СРБИЈЕ ■ БЕОГРАД

5-6

Čestitka SFJ povodom 64 rođendana Maršala Tita

Drugu

JOSIPU BROZU-TITU
PRETSEDNIKU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE
JUGOSLAVIJE

BEOGRAD

Dragi naš družo Tito,

Savez filatelista Jugoslavije, svi jugoslovenski filatelisti, najsrdačnije i najtoplije su primili Vaše visoko pokroviteljstvo nad Trećom jugoslovenskom filatelističkom izložbom „JUFIZ III“, a još radosnije Vaš prekrasni dar dodeljen organizatoru ove, na našem tlu prve jugoslovenske filatelističke manifestacije.

Nas, jugoslovenske filateliste, naročito raduje i to što ste se, družo Tito, ovog visokog pokroviteljstva primili, i prekrasni dar nam dodelili, baš na jednoj ovakvoj našoj jugoslovenskoj filatelističkoj manifestaciji kakva je „JUFIZ III“, u vreme kada pada i petogodišnjica osnivanja Saveza filatelista Jugoslavije.

Vašim visokim pokroviteljstvom i prekrasnim darom, Vi ste, družo Pretsedniče, uveličali našu izložbu ne samo pred jugoslovenskim filatelistima i našom javnošću, nego ste ogromno doprineli da se ugled jugoslovenske filatelije u međunarodnom filatelističkom svetu podigne još na veći nivo.

Jugoslovenski filatelisti su se pak sa svoje strane potrudili i uspeali da na ovoj našoj najveličanstvenijoj filatelističkoj manifestaciji izlože svoje dragocene izložke filatelista i poštanske uprave iz 44 zemalja sa svih pet kontinenata, a među ovima i Poštanska Administracija Organizacije Ujedinjenih Nacija.

Tako je, družo Pretsedniče, i na ovom kulturnom polju, i na ovoj našoj filatelističkoj manifestaciji došla do punog izražaja sva ona miroljubiva politika među svim narodima sveta koju Vi, družo Pretsedniče, već toliko godina vrlo uspešno vodite u interesu stvaranja i jačanja trajnog, čvrstog mira u svetu.

Mi Vam se, družo Pretsedniče, u ime svih jugoslovenskih filatelista sa naše IV redovne godišnje skupštine najsrdačnije i najtoplije zahvaljujemo na visokom pokroviteljstvu nad „JUFIZ III“ i na prekrasnom daru, i najtoplije Vam čestitamo 64-ti rođendan, sa željom da nam dugo i dugo još godina živite i stvarate krupna dela na sreću naših naroda i čitavog čovečanstva, i da i dalje uspešno, kao i do sada, širom sveta pronosite zastavu aktivne miroljubive koegzistencije i da pod Vašim rukovodstvom i dalje sa još više uspeha izgrađujemo socijalizam u našoj zemlji.

Zagreb, 21 maja 1956 god.

DELEGATI
IV REDOVNE GODIŠNJE SKUPŠTINE
SAVEZA FILATELISTA JUGOSLAVIJE

Odgovor druga Tita na čestitku SFJ

Josip Broz Tito

Beograd, 28. V. 1956 g.

Savezu filatelista Jugoslavije

Beograd

Najsrdačnije zahvaljujem na čestitci upućenoj mi povodom rođendana i želim vam mnogo uspeha u budućem radu.

Josip Broz Tito

Čestitka SFS povodom rođendana Maršala Tita

Drugu

JOSIPU BROZU-TITU
PRETSEDNIKU FEDERATIVNE NARODNE REPUBLIKE

BEOGRAD

Dragi naš družo Tito,

U ovoj našoj velikoj, pobedonosnoj godini, — u momentu kada se zastava aktivne miroljubive koegzistencije, koju si Ti, družo Tito, proneo preko nekoliko zemalja sa tri kontinenta, visoko i pobedonosno viori širom sveta doprinoseći još većem miroljubivom zbliženju svih naroda sveta — filatelisti Narodne Republike Srbije najsrdačnije i najtoplije Ti čestitaju 64-ti rođendan i žele Ti, družo Tito, dug život i još puno novih krupnih dela i uspeha za sreću i napredak naših naroda i čitavog čovečanstva.

Sekretar,
Milan Gavrilović

Pretsednik
Saveza filatelista Jugoslavije
Inž. Živa M. Dorđević

Odgovor druga Tita na čestitku SFS

Josip Broz Tito

Beograd, 31. V. 1956 g.

Savezu filatelista Srbije
Beograd

Najsrdacnije zahvaljujem na čestitci koju ste mi uputili povodom rođendana. Uzvracam najbolje želje za dalji uspjeh u radu.

Josip Broz Tito

MEĐUNARODNI DANI CRVENOG KRSTA

Kod nas se održava ove godine „Nedelja Crvenog krsta” od 6 do 12 maja, a osmi maj posvećen je ulozi i zadacima Crvenog krsta pri elementarnim nezgodama.

U ljudskom društvu nije bilo niti ima organizacije sa plemenitijim ciljevima od Crvenog krsta. Ideja o njegovom ostvarenju ponikla je u najtežim trenucima, u najvećim strahotama, za vreme ratnih užasa. Plemeniti tvorac ove organizacije Žan Anri Dinan, potstaknut ratnim grozotama, pustio je u svet ideju o pomoći postradalima, o pomoći svome bližnjem, kad mu je najveća nevolja. Ova je ideja proletela celim svetom i bila je prihvaćena i od onih najokorelijih propagatora rešavanja sporova među državama ratom.

Ali, tokom vremena ta se ideja prenosila i na druge nevolje čovečanstva, na pustošenje od raznih epidemija, na stra-

dalnike od gladi od raznih elementarnih nepogoda.

Uloga organizacije Crvenog krsta nije ni na tome stala. Ona se i dalje širi: na borbu protiv raznih bolesti — tuberkuloze, raka, protiv alkoholizma i drugih neprijatelja čoveka i rušilaca narodnog zdravlja, na prikupljanje dobrovoljnih davalaca krvi, na zdravstveno prosvetovanje narodnih masa, naročito majki i žena na selu, na navikavanje dece u školama na korišćenje svih higijenskih propisa, na pravilnu ishranu naročito odojčadi itd. itd.

Mnogobrojni plemeniti zadaci stoje pred mnogobrojnim članovima Crvenog krsta, koji su Dinanovu ideju o pomoći bližnjem u ratnoj nevolji proširili na pomoć bližnjima u svakoj nevolji.

Ove godine našu braću u Makedoniji pogodile su elementarne nepogode, od kojih su nastradali radni ljudi zaposleni na

jednom velikom poslu u korist našeg naroda; — nastradali od snežnih lavina, koje su se srušile na domove ovih boraca za dobro svoga naroda i pokosile živote i njihove i njihovih porodica. To je dalo povoda da se osmi maj posveti jednom od plemenitih zadataka Crvenog krsta — pomoći nastradalima od elementarnih nepogoda, a naš umetnik Bora Lazarević,

akad. slikar iz Beograda, preneo je tu ideju i na poštanske marke, koje su izdate ove godine za Nedelju Crvenog krsta.

Nama, filatelistima, prijateljima Crvenog krsta, dužnost je da propagiramo upotrebu tih maraka radi prikupljanja pomoći za postradale u Makedoniji i za druge stradalnike od elementarnih nepogoda.

A. P.

Ing. Mirko Verner

Treće izdanje novinskih maraka s likom Kneza Mihaila iz 1869 godine

(nastavak sa strane 47)

Nedavno sam dobio veoma interesantan primerak marke III beogradskog izdanja novinskih maraka s likom kneza Mihaila — od 1 pare, koja marka ima iste karakteristike, kao i drugi primerci opisani u ovom članku. — Interesantnost toga komada leži u znatno zagasitijem to-

Ovaj novo pronađeni komad je na dva mesta malo oštećen (ima protanjena mesta na dva ugla) — ipak za dokumentaciju može odlično da posluži, — jer je od svih do danas poznatih komada tisak ove marke najviše zamrljan — nejasan, tako da se izvesni delovi crteža jedva raspoznavaju (vidi sl. 7).

Slika: 7

nu osnovne boje tih nezupčanih maraka (bledo svetlomaslinasta boja) — ali se ipak bitno razlikuje od boje zupčanih primeraka novinskih maraka sa istim likom, jer zupčane marke imaju jači ili slabiji zelenkasti ton — koji kod ovog izdanja uopšte ne postoji.

Slika: 8

Životićeve primerak ove marke, koji smo prikazali u prošlom članku — na slici br. 1 ispao je veoma nejasan, tako da u ovom broju prikazujemo ponovo istu marku u jačem povećanju i jasnijem tisku pod novim brojem (sl. 8).

Novinske marke od 2 pare ovog izdanja po boji također znatno odstupaju kako od prvog zupčanog izdanja, tako isto od drugog nezupčanog izdanja.

Prvo izdanje ima nekoliko karakterističnih boja, a od svih tih postoje po nekoliko nijansa. Tako najčešće su boje: svetlo-smeđa, sivkasto smeđa, uljastosmeđa, tamnosivkasto-smeđa i zatvoreno smeđa. Kod drugog izdanja osnovna boja je u glavnom ista — svetlo do tamno crvenkasto smeđa — a osim toga postoji i kestenjasto-smeđa sa crvenkastim tonom.

Treće izdanje, koje je najređe od svih izdanja — ima svoju karakterističnu boju: žućkastosmeđu i maslinasto-žutosmeđu. — I jedna i druga boja postoji u nijansama od svetlije do tamne, ali u glavnom osnovna boja je toliko karakteristična — da se na prvi pogled razaznaje od svih osnovnih boja i nijansa prvog i drugog izdanja.

I od ove marke poznat je mali broj primeraka — a do danas sam imao prilike da vidim svega oko 20 maraka, od kojih je međutim skoro polovina bila više ili manje oštećena.

Slika: 9

Kod ovog izdanja u stvari postoje dve vrste papira; prilično je retko da se nađu marke na tankom belom papiru, dok većinom — nasuprot vrednote od 1 pare — izrađene su marke od 2 pare na papiru redovne debljine, koja je usled intenzivno smeđe-žute boje gume poprimila svetliji ili tamniji žućkasto-smeđi ton. — Ako se ovakvi komadi podvrgavaju dužem pranju u vodi, gubi papir od intenziviteta žute boje, ali ipak ostaje žućkast, pa i zagasitije žut.

Karakteristika je ovog III. izdanja novinske marke od 2 pare u glavnom ista kao i kod vrednote od 1 pare: razlivene konture crteža marke, ali ne u tako jakoj meri kao kod vrednote 1 pare (sl. 9) ali,

ako promatramo marke držeći ih prema svetlu, kod vrednote od 2 pare nedostaju uljasto prozirne konture crteža — iako su konture crteža nejasni.

Pod sl. 10 prikazujem komad od 2 pare, koji ima prilično razlivene konture crteža. — Ovaj komad ima najkarakterističnije razlivene crte od svih onih maraka, koje sam imao prilike da do danas vidim.

Kao zaključak uz ove objavljene članke — treba još jednom da istaknem sledeće:

Kod vrednosti od 1 pare svaki primerak, koji sam do danas imao prilike da vidim — ima razlivene konture crteža, karakterističnu bleđu svetlo-maslinastu boju, bez ikakve zelene primese, a kao najbitnije usled previše firnajsa u boji — konture crteža (držeći marke prema svetlu) su uljasto prozirne. — Prema iznetima — ove marke od 1 pare nemaju nikakve sličnosti sa zupčanim novinskim markama ranijeg izdanja.

Kod vrednosti od 2 pare najbitnije su razlike u boji maraka i u papiru, jer i po

Slika: 10

jednom i po drugom sasvim odstupaju od maraka ranijih izdanja.

Treba naročito da naglasim i upozorim sve specijalne sakupljače na to, da izbegavaju kupovinu ili bilo kakvu drugu nabavku maraka ovoga izdanja, bez da prethodno zatraže atest od merodavnih ispitivača, jer u prometu sam video već nekoliko primeraka „navodno III izdanja” od 1 pare, pa i one od 2 pare, koje su nezupčane marke proizvod nesavesnih ljudi, koji odrezivanjem zubaca sa maraka zupčanog izdanja sa prilično širokim rubovima (što je usled linijskog načina prozupčavanja lako moguće) — žele da naprave retkost — i da neupućenim ljudima

plasiraju ovakve potpuno bezvredne svoje proizvode.

Autentični komadi tih maraka su danas najveća retkost i zaslužuju naziv „svetske retkosti” — jer od marke od 1 pare III izdanja do danas mi je poznato

svoga 6 primeraka, — dok od one od 2 pare svega oko 20 komada. — Verovatno da postoje još izvesni primerci tih velikih retkosti, no sigurno u neznatnom broju, što ne utiče bitno na vrednost do danas nađenih primeraka.

S. Ostojić

O RETKIM SRPSKIM MARKAMA

Pojedine srpske marke predstavljaju filatelističku retkost. Tako su vrlo retke žigosane marke za novine. Naravno samo one koje su prošle kroz poštu, jer postoje marke naknadno žigosane originalnim i lažnim žigovima. Od prvih srpskih maraka za novine od 1 i 2 para izd. 1866 god., koje su istovremeno i prve srpske poštanske marke, do sada je poznato samo nekoliko originalno žigosanih primeraka. Isto tako vrlo su retke žigosane novinske marke od 1 i 2 pare sa likom kneza Mihaila; i od njih vrlo je mali broj originalno žigosanih primeraka. Među retke spadaju izvesna zupčanja kod maraka s likom kneza Milana izd. od 1869/80. Među najređe srpske marke spada nezupčan par maraka od 1 pare s likom kn. Milana izd. 1871 štampan tete-bêche. Taj do sada jedini poznati par maraka pripadao je nekada čuvenoj zbirci Ferrari. Među retke spadaju i pisma s polovljenim markama izd. s likom kneza Mihaila i Milana. Neke pošte u nedostatku maraka od 20 para, — koliko je iznosila taksa za obično pismo u unutrašnjem saobraćaju — upotrebljavale su marke od 40 para polovljene u raznim pravcima: uspravno, vodoravno i dijagonalno. Uopšte uzev, među srpskim markama ima dosta retkih primeraka, od kojih su neke unikatni.

Događa se da papir, na kome se štampaju marke, nema uvek potpuno ravnu površinu, već mestimične pliče ili dublje brazde i nabore. Isto tako, prilikom štampanja, dogodi se da papir dobije neravnine i nabore kad se ovi nabori isprave i izglačaju, dobijamo interesantne primerke maraka, na kojima je slika izdužena i presečena, često i na više mesta. Po pravilu marke štampane s ovim nedostacima ne puštaju se u promet. Međutim, blagodareći nedovoljnoj pažnji kontrolnih organa, pojedini tabaci prispeli su do pošte, i tako upotrebljeni. Tako su dobiveni primerci, koji su slučajno došli u promet i kojih, svakako, nije bilo mnogo. Godine 1894 štampano je drugo izdanje maraka s likom kralja Aleksandra Obrenovića — Jugofil. br. 56/63. Papir za ove marke na-

bavljen je u Beču posredstvom Austriske državne štamparije. To je dosta skup papir izrađen s obojenim svilenim vlaknima, sličan papiru na kome su štampane i austriske poštanske marke iz godine 1890/99. Ovaj papir upotrebljavan je radi zaštite od falsifikovanja. Na njemu su štampane marke od 5, 10, 15, 20, 25, 50 para i 1 din. smeđe boje na svetloplavom papiru. Marke su izrađene u Beogradu i zupčane češljasto 13:13½ i linijsko 11½. Papir na kome su izrađene ove marke imao je nabore. Da li su oni postojali pre štampanja, odnosno postali prilikom njegove izrade, ili su nastali za vreme štampanja maraka,

teško je utvrditi. Na našoj slici prikazujemo jedan par maraka od 15 para izdanja 1894 g. s velikim naborom u papiru. Marke su bile upotrebljene u Nišu 19 aprila 1896 god. Nabor na ovim markama postojao je prilikom štampanja, ali je kasnije ispravljen, jer su marke pravilno prozupčane. Od ovog izdanja vrlo su retke marke s ovakvim naborima. Do sada su poznati slični primerci i kod maraka od 20 para i 1 dinara tamno-zelene boje.

U prikazanom slučaju interesantna je činjenica da je nabor primećen pre lepljenja, odnosno upotrebe maraka. Obično se nabor primeti kasnije, prilikom pranja maraka. Marke s naborima ne vidaju se često. Ovo zato što se posebni kontrolni organi bave pregledom otštampanih maraka, i u upotrebu puštaju samo ispravne primerke. Sakupljači, koji specijaliziraju, naročito cene marke s naborima u papiru. Njihova retkost stvara posebnu draž sakupljanja.

Prigodni žigovi upotrebljavani na teritoriji FNRJ

(Nastavak sa strane 54)

S — 1. Beograd — 31. V. — 2. VI. 1908 za vreme „Trojičkog sabora”, priredbe Srpskog novinarskog udruženja na Adi ciganliji (u Savi kod Beograda); na privremenoj pošti na Adi. — Tekst: „TRO-
Jički SABOR / BEOGRAD-ADA”. — Kr. 28. — C.

A — 2. LJUBLJANA. — 2. XII, 1908, o proslavi 60 godišnjice vladavine Fr. Josifa; na glavnoj pošti u Ljubljani, samo na jubilarnim pošt. kartama. — Tekst: „LAIBACH / LJUBLJANA”. — Prst. 36/23^{1/2}. — Cv.

A — 3. ZADAR — 2. XII. 1908, sve kao pod 2; na glavnoj pošti u Zadru. — Tekst: „ZADAR / ZARA”.

BiH — 4. SARAJEVO. — 27. V. — 4. VI. 1910, za vreme posete Fr. Josifa; na poštama Sarajevo 1 i 2 i na naročito za to vreme otvorenoj dvorskoj pošti (Hofpostamt); redovni žigovi pošte 1: Prst. M. 32^{1/2}/22^{1/2} s tekstom „K. und K. MILIT. POST / SARAJEVO” i 2) Prst. 28/16 s tekstom „K. u. K. MILITÄR-POSTAMT / SARAJEVO”; pošte 2: Prst. 39/18; s tekstom „K. und K. MILIT. POST / SARAJEVO FILIALE”; žig dvorske pošte nepoznat. — Svi Cv.

BiH — 5. ILIDŽE. — 3. VI. 1910, prilikom posete Fr. Josifa, redovan žig pošte Ilidže. — Tekst: „K. und K. MILIT. POST LXIV / ILIDŽE” — Prst. 27/15. — Cv.

BiH — 6. MOSTAR. — VI. 1910, prilikom posete Fr. Josifa; redovan žig pošte Mostar. — Tekst: „K. und K. MILIT. POSTAMT / MOSTAR”. — Prst. 29/18. — Cv.

A — 7. KOPER. — 4. VIII. 1910, za vreme izložbe u Kopru. — Tekst: „CAPO-DISTRIA / AUSSTELLUNG ESPOSIZIONE — Prst. M. 27^{1/2}/17^{1/2}.

BiH — 8. Brčko. — 15 — 20. IX. 1912, za vreme „Prve posavačke privredne izložbe”; na izložbenoj pošti u Brčkom. — Tekst: „K. UND K. / MILITARPOST-AB-LAGE / Brčko-Ausstellung.”. — Pravo-ugaonik 44×29. — Cv.

BiH — 9. SARAJEVO, — 28. VI. 1917, na dan 3 godišnjice smrti Fr. Ferdinanda;

na pošti Sarajevo 1. — Tekst: „K. und K. MILIT. POST / SARAJEVO 1”. — Dva žiga s oznakama „i” i „k”, oba Prst. M. 30^{1/2}/18. — Cv.

J — 10. BEOGRAD. — 12. VI. 1920, za „Invalidski dan”, na privremenoj pošti na Kalemegdanu. Tekst: „Beograd-Kalemegdan / Invalidski dan”. — Prst. M. 30/18^{1/2}. — C. i Cv.

J — 11. ZAGREB. — 25 — 26. VI. 1920, za vreme prvog boravka regenta Aleksandra u Zagrebu; dva prepravljena redovna žiga pošte Zagreb 1, s oznakama slovima „A” (za obična) i „B” (za preporučena pisma). — Prst. M. 29/19^{1/2} i Prst. M. 28^{1/2}/19. — Cv.

J — 12. LJUBLJANA. — 28. VI. 1920, prilikom prve posete regenta Aleksandra; redovan žig pošte Ljubljana 1. — Prst. M. 30^{1/2}/19. — Cv.

J — 13. MARIBOR. — 1 — 3. VIII. 1920, za prvi slovenski orlovski slet; na pošt. ispostavi u Teznu kod Maribora. — Tekst: „I. SLOVENSKI ORLOVSKI TABOR / MARIBOR”. — Prst. M. 30/19. — C.

J — 14. ZAGREB. — 19. VIII — 3. IX. 1920, za vreme „Zbora Hrv. Radiše”, na pošt. ispostavi na zboru. — Tekst: „ZAGREB / ZBOR HRV. RADIŠE”. — Prst. 29/18^{1/2}. — C. i Cv.

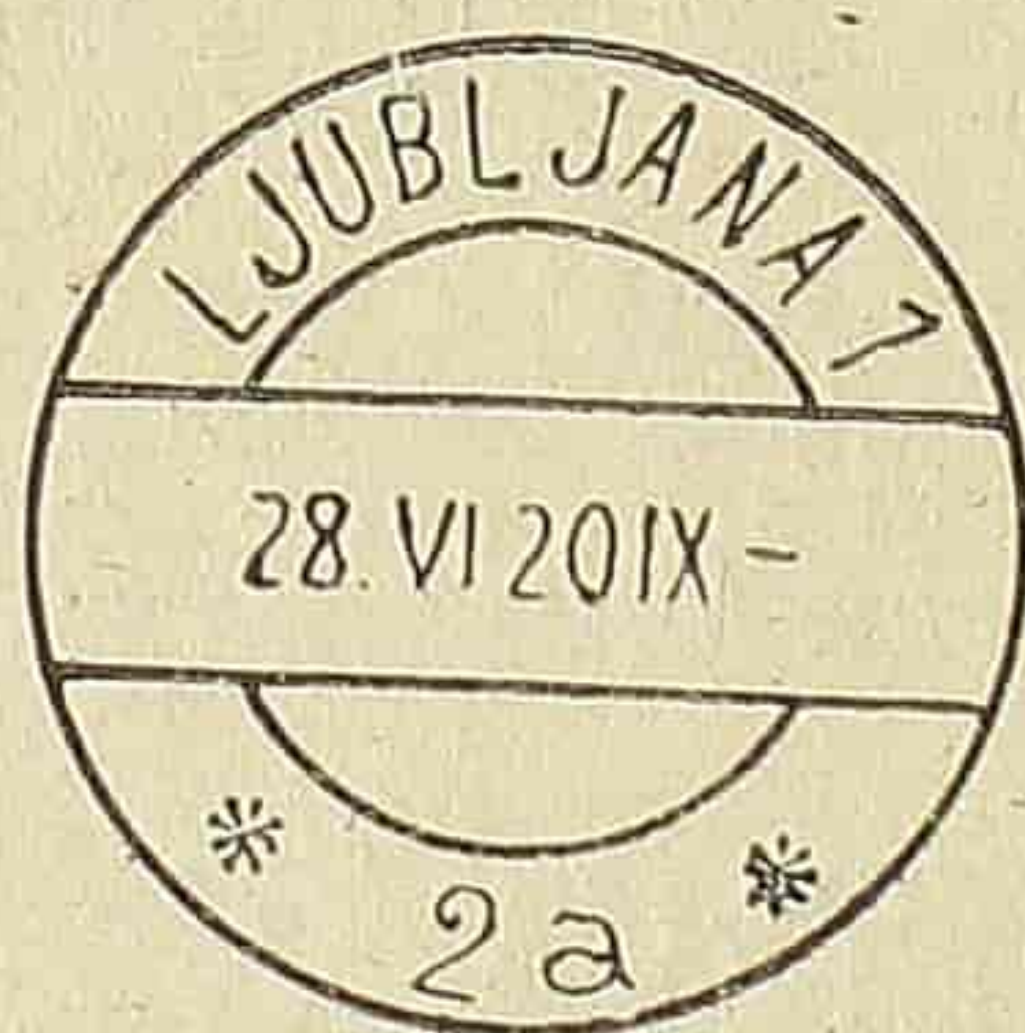
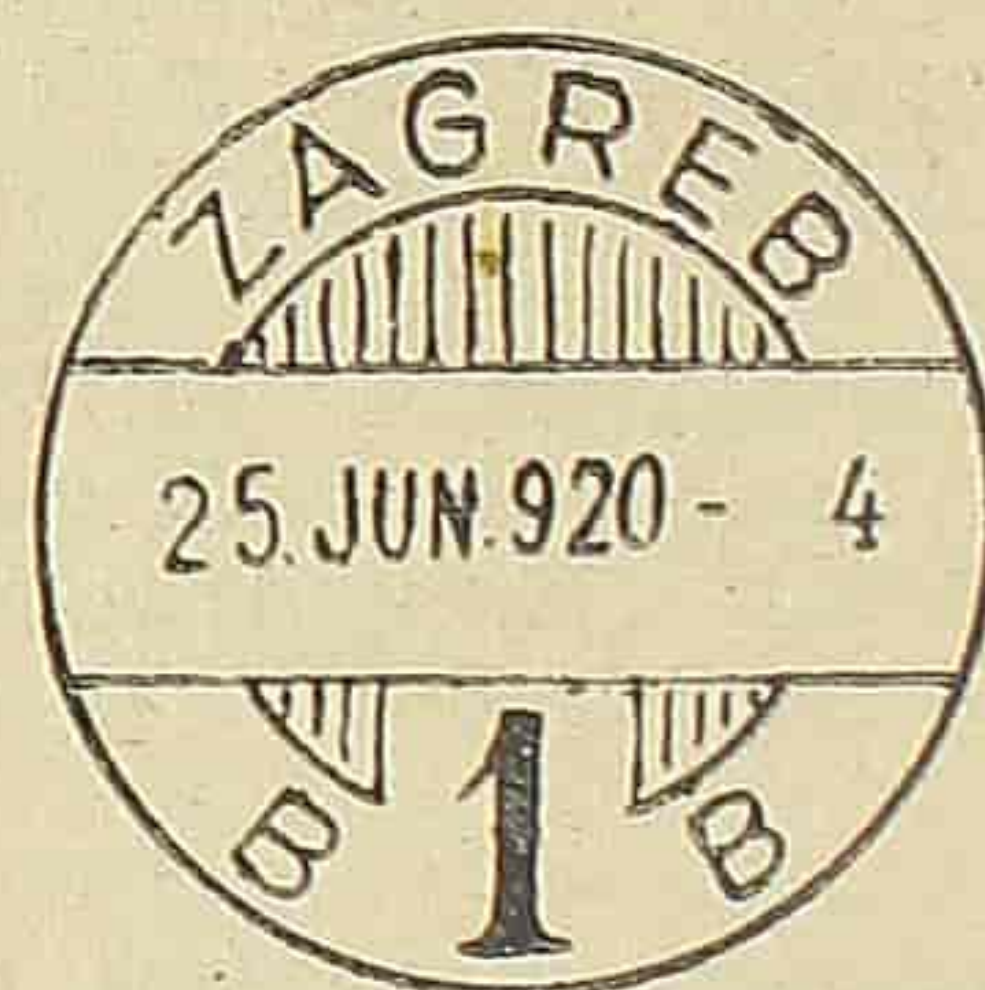
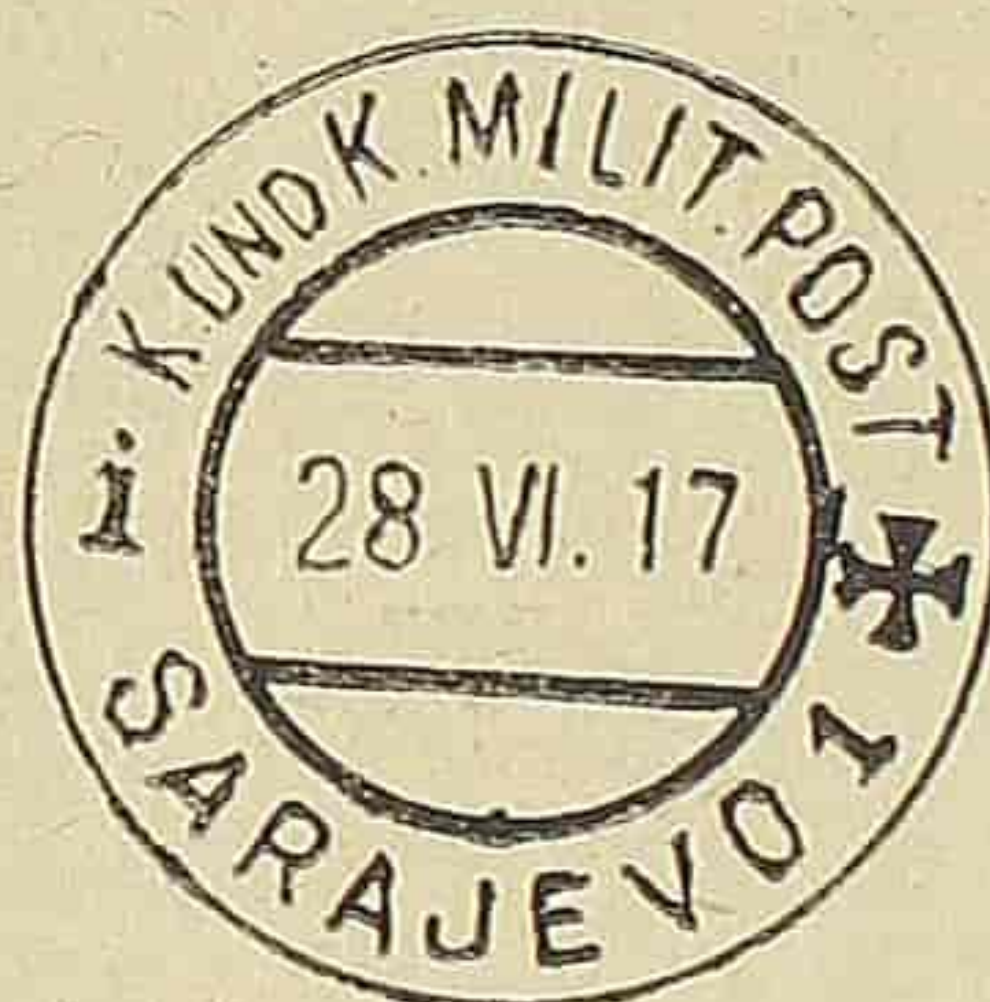
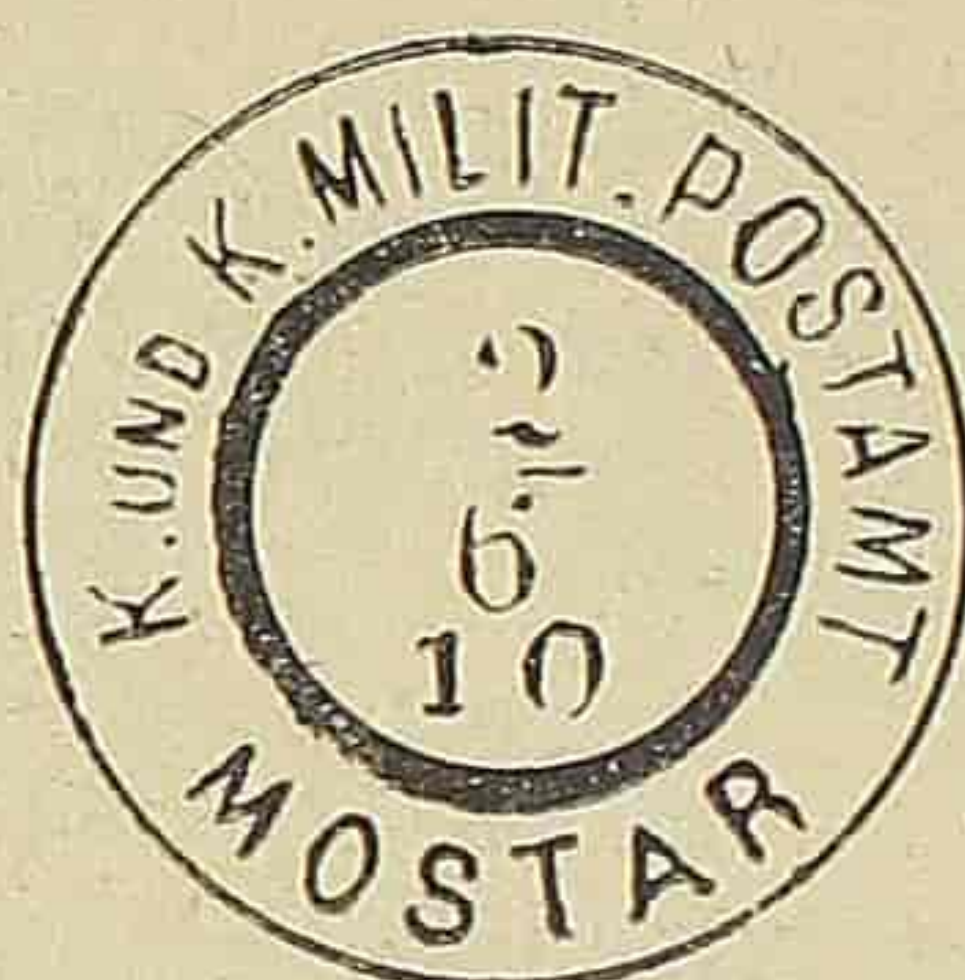
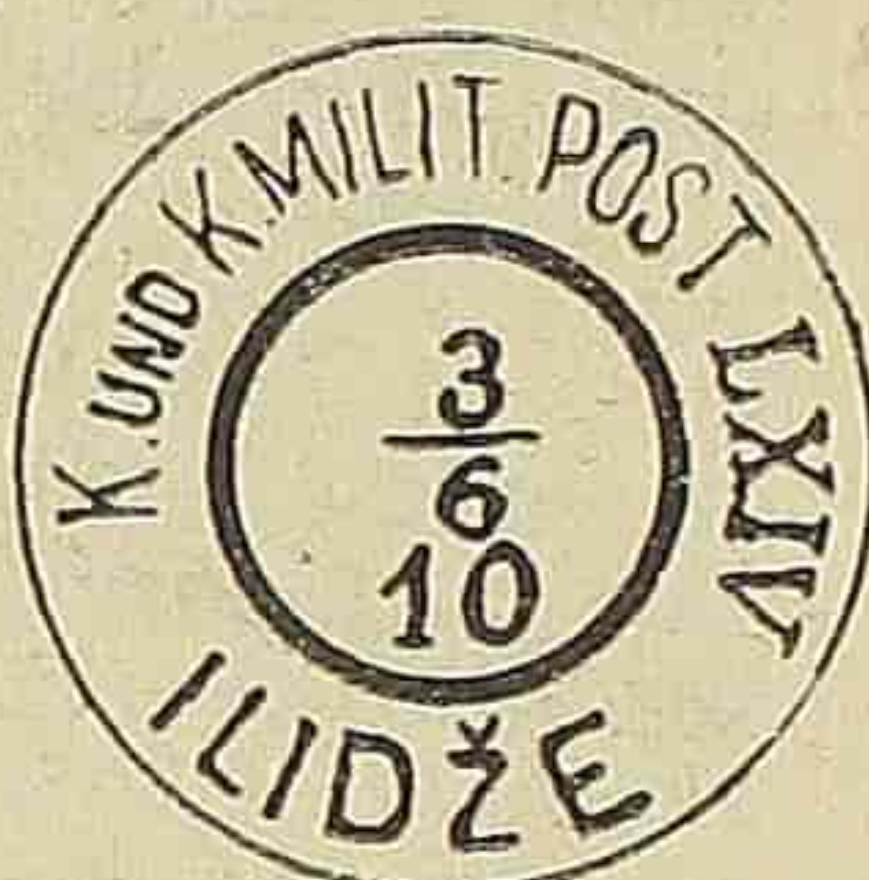
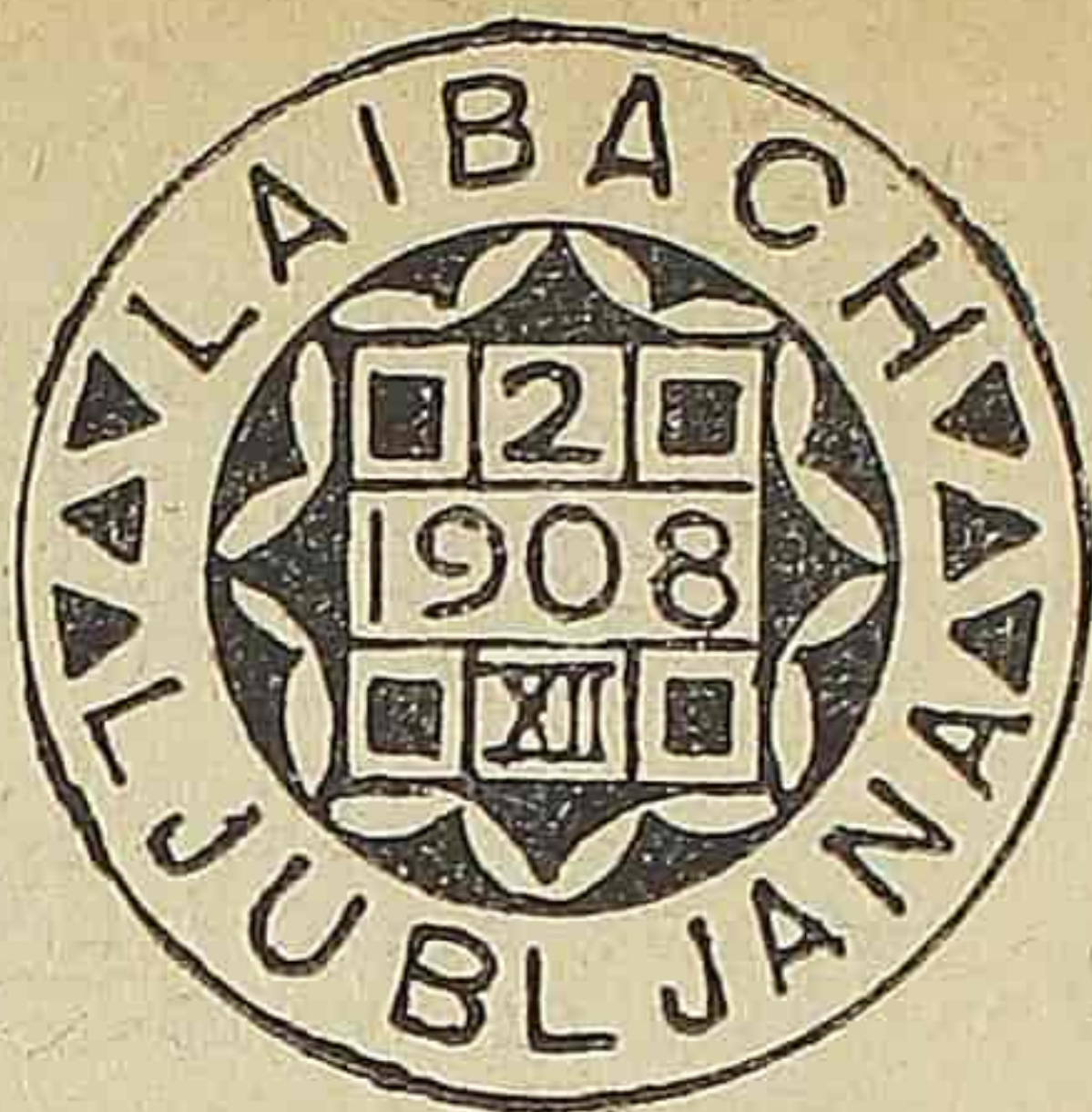
J — 15. MARIBOR. — 29 — 30. VIII. 1920 za vreme I. pokrajinskog sleta Sokolskog saveza SHS; na pošt. ispostavi na sletištu. Tekst: „I. POKRAJ. ZLET SOKOLSKOG SAVEZA S. H. S. / MARIBOR”. — Dva žiga Prst. M.: 29/17^{1/2} i 29^{1/2}/20. — C.

J — 16. SARAJEVO. — 15. V. 1921, za „Invalidski dan” u Sarajevu; na pošt. ispostavi u parku cara Dušana; na razglednicama frankovanim serijom invalidskih maraka od 3. I. 1921. — Tekst: „SARAJEVO 1 / SARAJEVO 1”. — Dva žiga s oznakama „18” i „20”. — Prst. M. 28^{1/2}/19. — Cv.

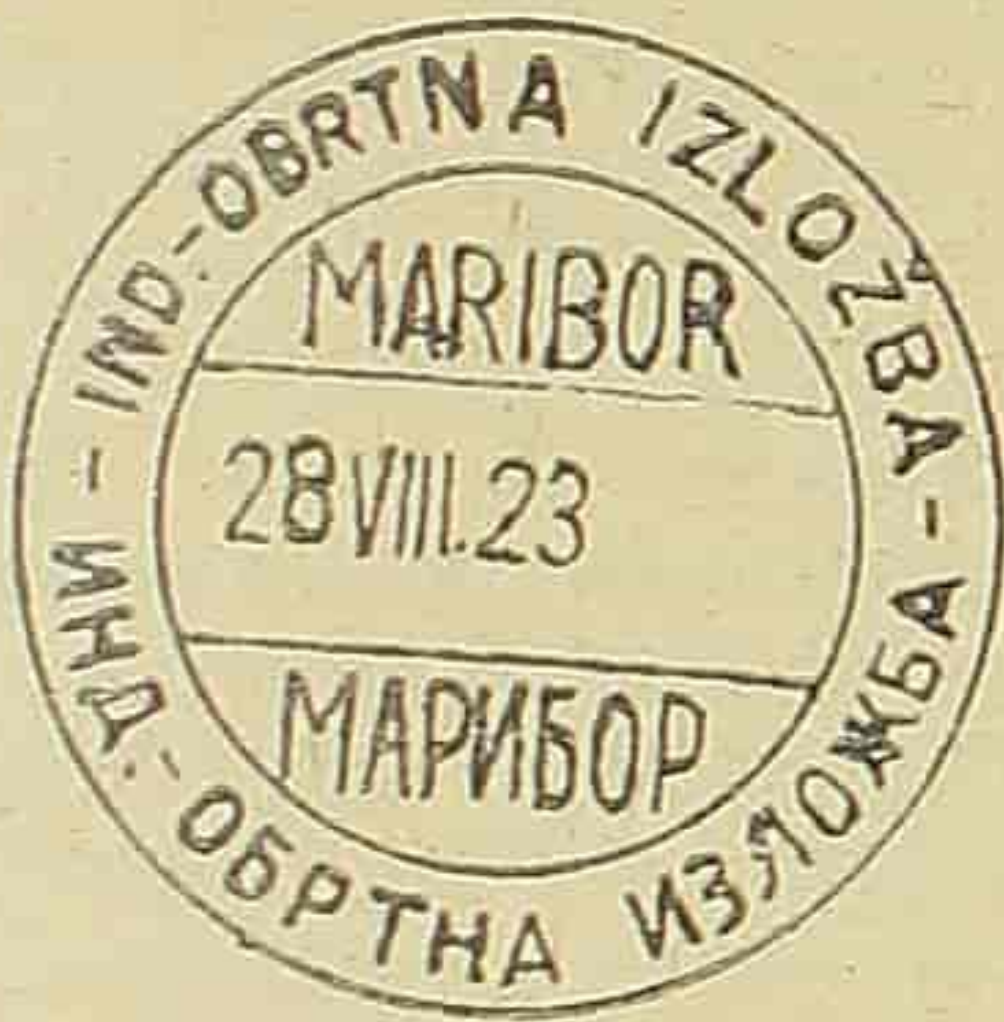
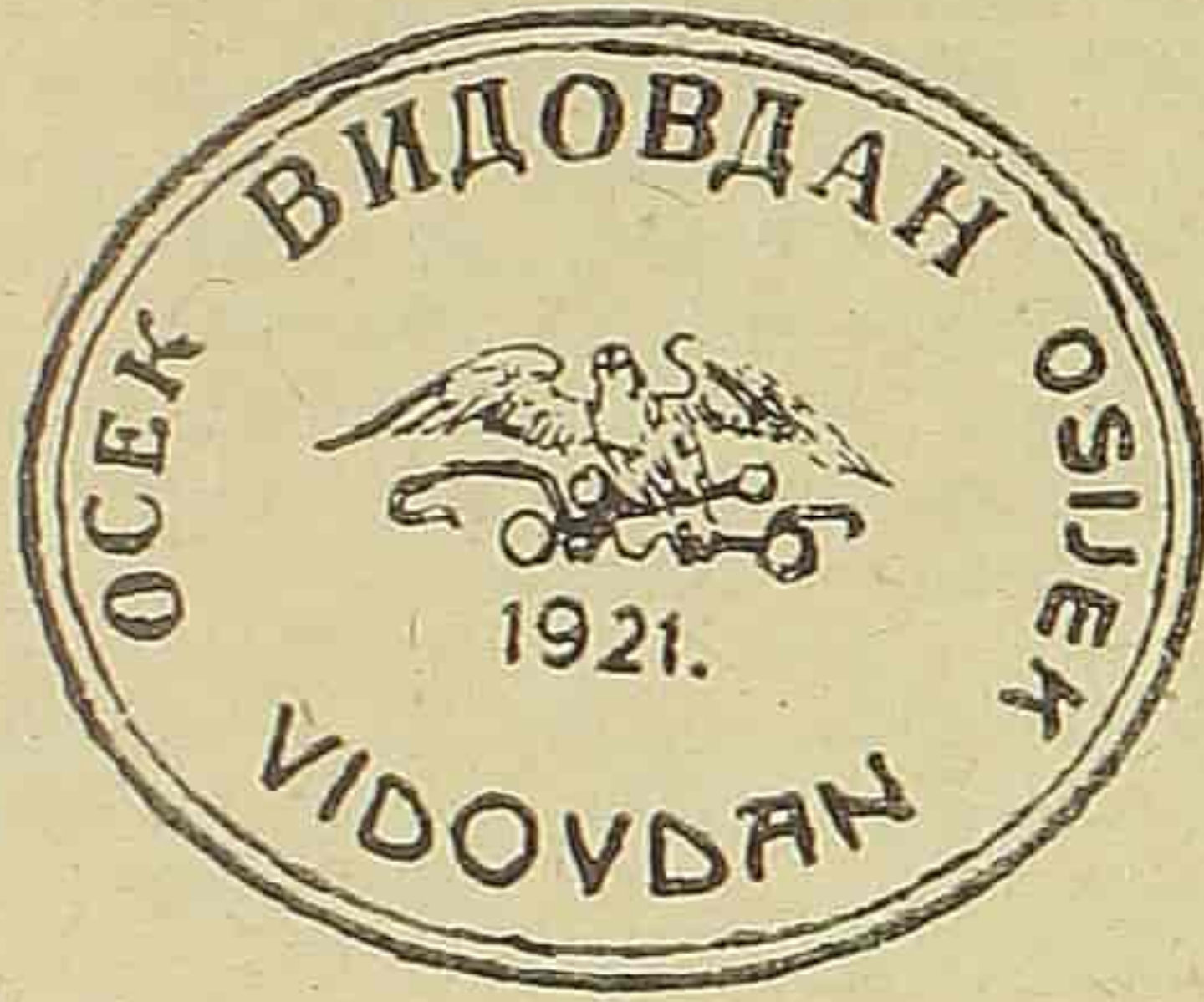
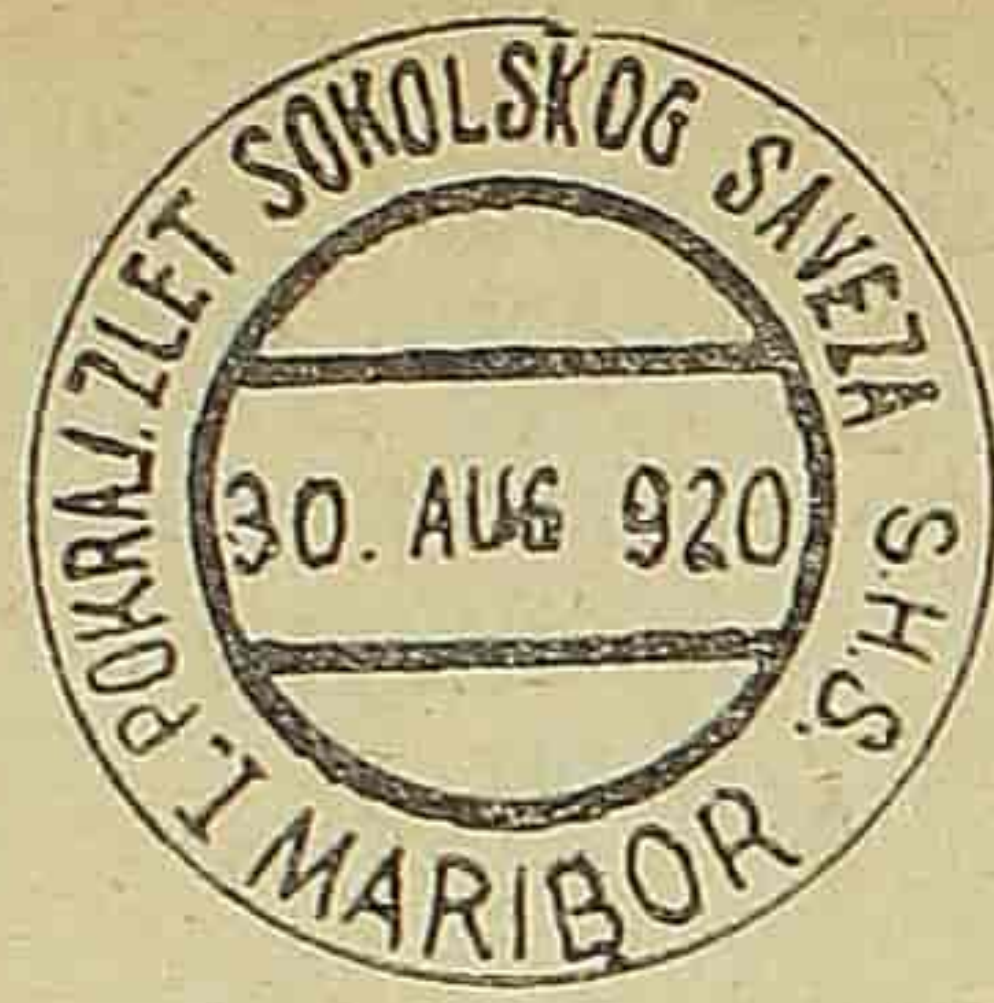
J — 17. OSIJEK. — 28 — 20. VI. 1921, za II pokrajinski slet Jugoslovenskog sokolskog saveza. — Tekst: „OSEK VIDOVDAN OSIJEK / VIDOVDAN”. — Ov. 44/36. — Cv.

J — 18. LJUBLJANA. — 3 — 12. IX. 1921; — 2 — 11. IX. 1922; — 1 — 10. IX. 1923; — 15 — 25. VIII. 1924; — 29. VIII — 8.

IX. 1925; — 26. VI — 5. VII. 1926; — 30. VI — 11. VII. 1927; — 2 — 11. VI. 1928; — 30. V — 9. VI. 1929; — 29. V — 9. VI. 1930; — 30. V — 8. VI. 1931; — 4 — 13. VI. 1932; — 3 — 12. VI. 1933; — 30. V — 10. VI. 1934; — 1 — 11. VI. 1935; — 30. V — 8. VI. 1936; — 5 — 14. VI. 1937; — 4 — 13. VI. 1938; — 3 — 12. VI. 1939 i 1 — 10. VI. 1940, za vreme velikog sajma u Ljubljani na pošt. ispostavi na sajmu; kroz 20 godina upotrebljavan isti žig. — Tekst: „LJUBLJANA / VEL. SEMENJ / VEL. SAJAM / LJUBLJANA”. — Kr. M. 30. — C.

J — 19. LJUBLJANA. — 12 — 15. VIII. 1922, za I jugoslovenski svesokolski slet u Ljubljani. — Tekst: „I. JUGOSLOVENSKI / VSESOKOLSKI ZLET / v. LJUBLJANI / I. JUGOSLOVENSKI / VSESOKOLSKI SLET / u LJUBLJANI”. — Pravougaonik s otsečenim uglovima $35\frac{1}{2} \times 28\frac{1}{2}$. — Cv. i C.

J — 20. MARIBOR. — VIII. 1923, za Industrijsko-obrtničku izložbu u Mariboru. — Tekst: „IND.-OBRITNA IZLOŽBA / MARIBOR / MARIBOR / IND.-OBRITNA IZLOŽBA”. — Prst. M. $30/31\frac{1}{2}$. — Cv.

J — 21. DUBROVNIK. — 1 — 4. VIII. 1924, za vreme posete kralja Aleksandra Dubrovniku; redovan žig pošte Dubrovnik. — Tekst: „DUBROVNIK / DUBROVNIK”. — Prst. M. $29\frac{1}{2}/17$. — Cv.

J — 22. GRUŽ. — 1 — 4. VIII. 1924, za vreme posete kralja Aleksandra; redovan žig pošte Gruž. — Tekst: „GRUŽ / GRUŽ”. Prst. M. 28/19. — Cv.

J — 23. GRUŽ. — 4 — 5. VIII. 1924, za vreme posete britanske flote; redovan žig pošte Gruž (isti kao pod 22). — Cv.

J — 24. KOTOR. — 5. VIII. 1924, za vreme posete kralja Aleksandra; redovan žig pošte Kotor. — Cv.

J — 25. BEOGRAD. — 26 — 28. VIII. 1925, za vreme VII. međunarodnog kongresa za

srednju nastavu; po rešenju M. P. Br. 47250 od 9. VIII. 1925, u pošt. ispostavi u staroj zgradi Univerziteta. — Tekst: „VII CONGRÉS INTERNATIONAL / DE L'ENSEIGNEMENT SECONDAIRE / BEOGRAD”. — Prst. M. 30/20. — C.

J — 26. KRANJ. — 1. VIII. 1926, za vreme otkrića spomenika kralju Petru I; redovan žig pošte Kranj. — Prst. M. $27\frac{1}{2}/17\frac{1}{2}$. — Cv.

J — 27. BEOGRAD. — 11 — 16. IV. 1927, za vreme II međunarodnog kongresa vizantologa; po rešenju M. P. Br. 1407 od 2. IV. 1927; u pošt. ispostavi u novoj zgradi Univerziteta. — Tekst: „II MEĐUNARODNI KONGRES VIZANTOLOGA / II. MEĐUNARODNI KONGRÉS VIZANTOLOGA / BEOGRAD UNIVERSITET”. — Prst. M. $34\frac{1}{2}/18$. — Cv.

J — 28. SKOPLJE. — 24. V. — 10. VI. 1928, za vreme Zemaljske izložbe u Skoplju; po rešenju M. P. Br. 17920 od 5. V. 1928; na izložbenoj pošti. —

J — 29. KOSOVO POLJE. — 7. IX. 1928, za VI pokrajinski sokolski slet; na pošt. ispostavi na sletištu kod Kosovskog spomenika. — Tekst: „VI POKRAJINSKI SOKOLSKI SLET / KOSOVO POLJE”. — Prst. M. $29\frac{1}{2}/20$. — Lj.

J — 30. KAJMAKČALAN. — 30 — 31. VIII. 1929, za vreme osvećenja spomen kapele palim borcima na Kajmakčalanu. — Dva žiga: 1) Prst. M. 30/20 s natpisima „KAJMAKČALAN / KAJMAKTCHALAN”. — C. — 2) Prst. M. $28\frac{1}{2}/19\frac{1}{2}$ s natpisima „KAJMAKTCHALAN / KAJMAKČALAN.” — Lj.

J — 31. BEOGRAD. — 5 — 10. IX. 1929, za vreme X kongresa F. I. D. A. C.-a u Beogradu, na pošt. ispostavi u staroj zgradi Univerziteta. — Tekst: „BEOGRAD X CONGRÉS F. I. D. A. C.”. — Prst. M. $30\frac{1}{2}/20\frac{1}{2}$. — C.

D. B. SPAJIC

SKUPLJANJE TAKSENIH MARAKA

Znatan broj skupljača poštanskih maraka — filatelista sa ironijom gleda na skupljače taksenih maraka — fiskaliste. To čine iz razloga, što smatraju, da taksene marke nisu interesantne, da nemaju vrednost, pa samim tim da su bezvredne za skupljanje. Međutim broj takvih filatelista sve je manji i može se očekivati, da će u kratkom vremenu još mnogi i mnogi od njih uvideti koliko su njihova shvatanja bila pogrešna i proistekla iz njihovog uskog gledanja.

Danas, posle punih četrdeset godina, pitanje skupljanja taksenih maraka, postaje ponovo aktuelnije. Razloga tome ima više i oni su predmet dosta obimne studije.

Ako govorimo o skupljanju taksenih maraka moramo početi od pojava prve taksene marke 1854 godine u Austriji. Pojavom ove prve taksene marke počinje i njeno skupljanje. Već 1862 godine, dakle čam godina posle pojave prve taksene marke, izlazi u Brislu u Belgiji prvi katalog taksenih maraka. Do 1900 godine

povremeno se javlja devet raznih kataloga i sedamnajest raznih stručnih časopisa, koju tretiraju pitanja skupljanja taksenih maraka. To je dokaz velikog interesovanja skupljača tog vremena za taksene marke i da interesovanje za taksene marke kod skupljača nimalo ne zaostaje od interesovanja za poštanske marke.

Godine 1909 izlazi u Francuskoj čuveni Forbenov katalog, koji će sa svojim trećim izdanjem, koje je ugledao svet 1915 godine, konačno završiti prvi period istorije skupljanja taksenih maraka. Od ovog poslednjeg izdanja svetskog kataloga taksenih maraka pa do danas, nije se pojavio nijedan drugi katalog, sem onih, koji su obrađivali materijal pojedinih država ili područja.

Posle Prvog svetskog rata interesovanje skupljača za taksene marke opada iz godine u godinu, jer poštanska marka, zadaje joj snažne udarce. To je razumljivo, jer poštanska marka ide u korak sa kulturnim napretkom, ona postaje jedno od najmoćnijih sretstava internacionalne propagande.

Taksena marka po svojoj ulozi nije mogla i dalje da ide u korak sa poštanskom markom, iako njen značaj u pojedinim državama sa finansijske strane mnogo je značajniji od poštanske marke. Taj značaj danas je još mnogo veći, a verovatno da će i u budućnosti biti vrlo značajan.

Visoke vrednosti taksenih maraka diktovale su izdavaču da njihovoj izradi posvete naročitu pažnju, iako njihov estetski izgled nije uvek bio na dostojnoj visini. Kod poštanske marke taj izgled je bio od presudnog značaja, jer je od njega zaviso plasman marke. Poštanska marka postala je predmet trgovine i spekulacije i od strane mnogih izdavača, takođe i od većine trgovaca. Sasvim je mali broj izdavača poštanskih maraka, koji izdaju marke samo zato što im to diktuju potrebe poštanskog saobraćaja. Skupljači iz svoje

ljubavi prema poštanskoj marki sve češće i nemilosrdnije terete se visokim oporezivanjem, koje ima za cilj stvaranje veštačkih prihoda. Ovakvo shvatanje morala od strane izdavača poštanskih maraka zadaje snažan udarac napretku filatelije. Iz dana u dan sve je manji i manji broj skupljača koji su u mogućnosti da snose nezasite prohteve izdavača i trgovaca poštanskih maraka.

Takvo stanje u filateliji izazvalo je posle četrdeset godina ponovo znatnije interesovanje za taksene marke. Taksena marka nije, niti, po svojoj ulozi, može biti, objekt za spekulaciju i nemilosrdnu pljačku skupljača. Ona nije predmet interesovanja od strane trgovaca-spekulanata. Taksena marka ne skuplja se čista — već i upotrebljena, može u potpunosti da zadovolji svakog pravog skupljača i ne zahteva znatna materijalna sredstva.

Skupljanje taksenih maraka ima i svoje specifične probleme. Ono zahteva poznavanje i praćenje finansijskih propisa jedne zemlje; rad na skupljanju znatno je teži i zahteva dosta truda i zalaganja; radu se mora prilaziti studijski i istraživački, što pravom skupljaču pruža još veće interesovanje. Iako taksene marke nemaju dovoljno lep izgled poštanskih maraka, ipak u većini pretstavljaju solidan izgled, sa mnogo interesantnosti. Zbirke taksenih maraka imaju veću vrednost od poštanskih, ali ne kod trgovaca i onih koji žele da spekulišu.

Neke zemlje obrađujući svoje poštanske marke, uvode u svoje kataloge i taksene marke, što je dokaz da ta najviša filatelistička rukovodstva preporučuju skupljanje maraka svoje zemlje.

Naši filatelisti treba o tome ozbiljnije da razmisle, da li da skupljaju taksene marke svoje zemlje, ili neke strane poštanske marke, koje imaju sva obeležja spekulacije i pljačke naših teško zaradenih materijalnih sretstava.

SAMEC VASO, Ljubljana

Poštanske marke izdate povodom raznih filatelističkih manifestacija

(Ispravke i dopune)

S interesovanjem sam pročitao članak „Poštanske marke izdate povodom raznih filatelističkih manifestacija” u „filatelisti” br. 6/8 i 9/10, jer i sam sakupljam po toj temi, ali samo izdanja evropskih država. Usled toga šaljem neke ispravke, za koje mislim, da bi dobro bilo objaviti ih da bi se eventualni sabirači toga područja mogli time koristiti. Moram odmah u početku

reći da nisam ni ja nepogrešiv i da su, moguće, ostale još kakve greške, koje sam prevideo. U toliko pre, jer katalogi obrađuju tu temu vrlo površno, bez potrebnih podataka i objašnjenja.

Držao sam se reda država, kako je naveden u pomenutom članku i, kao što rekoh, ispravke se odnose samo na evropske države.

AUSTRIJA

1933 — 1933 — Za izložbu „WIPA” izdate su tri marke iste vrednosti: na običnom papiru, na vlaknastom sa zupč. 12^{1/2} i u bloku od 4 marke na vlaknastom papiru sa zupč. 12.

BELGIJA

1930, 1931, 1935, 1936 (Borgerhout) i 1936 (Chareroi) nisu izdate po 1 marka i 1 blok s jednom markom, već samo po 1 bl. s jednom markom.

1934 — 2 m. od 75+25 c. i 1 F.+25 c. za F. IZL. (Leopold III).

1949 — Dodati i za F. IZL. „VETETES” u Brislu.

DANSKA

1937 — Ispraviti stamp. grešku godine „1937” namesto „1927”.

DANCIG

1937 — Kod blokova treba dodati da je 1 blok izdat kao franko marka, a 1 blok kao marka za vazd. poštu.

JUGOSLAVIJA

1941 — Promenjene boje maraka izdatih za izložbu maraka u Zagrebu, ne spadaju u ovaj spisak, jer izložba nije održana (a trebalo je da se održi 13—20. IV. 1941 u Slav. Brodu).

1948 — Koširove spomen marke nisu bile izdate povodom „Dana marke”, već je „Dan marke” bio priređen povodom izdavanja Koširove serije, te zato ne spadaju u ovu grupu i treba ih iz spiska brisati.

LIHTENŠTAJN

1934 — Izdat je za F. IZL. samo 1 bl. sa jednom markom.

LUKSEMBURG

1952 — Izdate su marke za 100 G. luksemburških maraka i za međunarodnu F. IZL. „CENTILUX. Marke nisu izdate u 1 bloku, već je svaka marka imala svoj blok. Blokovi su štampani u dvojnim šalterskim tabacima sa 16 pari blokova.

MADARSKA

1947, 1948, 1949 izdati su blokovi sa 4 marke, a ne 1 m. i 1 bl. sa 4 marke.

1950 — Izdat je samo blok (J. Bem) za D. M. i za F. IZL.

1952 — Bila je izdata samo marka s pretiskom (na marci iz 1949 g.).

NEMAČKA

1930, 1935, 1937 — Izdati su samo blokovi sa 4 marke.

1930 — Pogrešno su otšampane vrednosti; treba: 8+4, 15+5, 25+10 i 50+40.

NEMAČKA POD OKUPACIJOM

Za amer., britansku i sovjetsku zonu:

1946 — Izdati su blokovi zupčani i nezupčani.

Za Baden:

1949 — Marke su izdate za 100 G. nemačke pošt. marke i za F. IZL. „SÜBA”.

Za sovjetsku zonu:

1948 — Sve navedene marke brisati, jer su navedene pod Ist. Nemačkom.

NEMAČKA ZAP.

1952 — Izdate marke za „Dan marke” i za 100 G. marke Turn i Taksisa.

NEMAČKA — BERLIN

1953 — Brisati marku (zvono slobode) za F. IZL. u Berlinu.

POLJSKA

1948 — Izdata marka za F. KGR., a ne za F. IZL.

S. S. S. R.

1946 — Blokovi sa 4 marke sa svakom od 3 marke (a ne sa po jednom).

SAN MARINO

Treba dodati:

1943 — 2 m. od 30 i 50 c. za „Dan marke”.

1946 — 3 m. od 3+25 L., 5+25 L. i 10+50 L. za F. KGR. (marke iz 1946 g. za vazd. poštu s pretiscima prigodnog teksta i doplatka).

1949 — 2 m. od 1 i 2 L. za D. M. (ranije marke iz 1947 g. s pretiskom).

SARSKA OBLAST

1950 — Izdata marka i za D. M., a ne samo za F. IZL.

1952 — Izdata marka i za F. IZL., a ne samo za D. M.

1954 — Izdata marka samo za D. M.

TRST A

Dodati:

1952 — 1 m. od 25 L. za F. IZL. u Rimu (ital. marke s pretiskom).

1952 — 2 m. od 25 i 60 L. za 100 G. pošt. marke Modene i Parme (ital. marke s pretiskom).

FRANCUSKA

1925 — Izdat samo 1 bl. sa 4 marke od 5 Fr.

1927 — Izdat samo 1 bl. od 2 m. od 5 i 10 Fr.

1937 — Izdat samo 1 bl. sa 4 m. od 5, 15, 30 i 50 Fr.

ŠVAJCARSKA

1943 — Izdat blok za 100 G. ženevske kantonalne marke i za F. IZL. u Ženevi.

1949 — Brisati iz spiska.

1950 — Ispraviti „švajcarske savezne marke” mesto „pošte”.

ITALIJA

Pri štampanju slučajno izostala cela zemlja:

1922 — 4 m. od 10, 15, 25, i 40 c. za IX italijanski F. KGR. u Trstu (marke ranijih izdanja s pretiskom).

1951 — 2 m. od 20 i 55 L. za 100 G. pošt. marke Toskane (sa slikom prve toskanske pošt. marke).

1951 — 3 m. od 10, 25 i 60 L. za 100 G. pošt. marke Sardinije (sa slikom prve marke i grba Sardinije).

1952 — 1 m. od 25 L. za međunarodnu F IZL. sportskih maraka u Rimu.

1952 — 2 m. od 25 i 60 L. za 100 G. maraka Modene i Parme (sa slikama prvih maraka Modene i Parme).

KROZ FILATELISTIČKI SVET

POVEĆANJE CENA NAŠIH MARAKA

Cumštajn u VII dodatku svoga kataloga za Evropu za 1956 godinu donosi promene cena naših maraka, koje se sastoje u povećanju cena novih, neupotrebljenih maraka za FNRJ:

1) Za II izdanje redovnih franko maraka s motivima iz privrede:

Br. 722 na —.06; Br. 723 na —.08 Br. 724 na —.15;

Br. 725 na —.30; Br. 726 na —.40; Br. 727 na —.65;

Br. 728 na —.80; Br. 729 na 1.—; Br. 730 na 1.25;

Br. 731 na 1.60; Br. 732 na 3.—; Br. 733 na 4.—.

Cela serija ovih maraka (br. 722—733) povećana je na 13.—

2) Za marke za vazдушnu poštu izdate 1952 godine (od 100, 200 i 500 dinara):

Br. 735 na 3.50; Br. 736 na 7.—; Br. 737 na 15.—

Celoj seriji od br. 734 do br. 737 povećana je cena na 25.—

3) Za marke III izdanja s motivima iz privrede:

Br. 748 na —.06; Br. 749 na —.08; Br. 750 na —.15;

Br. 751 na —.25; Br. 752 na —.30; Br. 753 na —.40;

Br. 754 na —.60. Celoj seriji povećana je cena na 1.75.

Za Srbiju za vreme okupacije: za sve prigodne marke izdate povodom stogodišnjice srpske pošte (1. X. 1943) za sve vrednosti, upotrebljene i neupotrebljene, cena je povećana na 0.30, a za celu seriju (br. 251—255) na 1.40.

NAŠE MARKE NA STRANIM TRŽIŠTIMA

Trgovina maraka Zumstein & Cie. nudi naše neupotrebljene marke: Br. 742—747 (seriju olimpijskih igara iz 1952) po 7.80 šv. fr.; br. 769—772 (jadranski auto reli iz 1953) po 3.60 šv. fr.

Italijanska firma Ezio Chiglione iz Đenove nudi naše novije marke: Dubrovački festival po 175 lira. — Izložba grafike po 45 l. — Za gluvoneme po 43 l. — Cveće po 1100 l. — Doplatne marke za dečju nedelju po 15 l. — Desetogodišnjica U. N. po

75 l. — Desetogodišnjica republike po 33 l. — Za Crv. krst za 1955 po 15 l.

PROGRAM IZDANJA MARAKA ZA 1956 GODINU U SAD

Generalna direkcija pošte objavila je program izdanja za 1956 godinu:

1) Za redovne potrebe pošte: 1½ c. (Mont Vernon), 7 c. (pretsednik Vilson), 9 c. (L'Alamo u Teksasu), 10 c. (Independance Halt), 20 c. (Monticello), 50 c. (Alexander Hamilton).

2) Spomen marke: 3 c. (za 250 godišnjicu Franklinovog rođenja, — već izdata), 3 c. (za „Dane rada”), 3 c. 3 c. (200 godišnjica univerziteta Nassau Hall), tri marke po 3 c. za zaštitu faune, 3 c. (za međunarodnu filatelističku izložbu u Njujorku — FIPEX), 3 c. (za 75 godišnjicu Instituta u Alabami).

Na marci FIPEX biće slika njujorškog Koliseuma. Biće izdat i jedan blok koji će biti sastavljen od nezupčanih maraka od 3 i 8 c. sa slikom statue Slobode iz redovne serije maraka s faksimilom potpisa generalnog direktora pošta.

IZDANJA MARAKA U 1956 GODINI U SARSKOJ OBLASTI

Pored serije maraka za redovnu poštu sarske pošte izdaće u ovoj godini: za sarski sajam, za Crv. krst, za „Dan marke”, za olimpijske igre i za nacionalnu pomoć u 1956 godini.

DEMOKRITOVA SPOMEN SERIJA

Atinski filatelistički časopis „PHILOTELIA” u broju za januar-februar 1956 donosi vest da je, na predlog solunskog univerziteta, Generalna direkcija pošta u načelu odobrila emisiju jedne serije maraka za uspomenu na Demokrita, velikog antičkog filozofa, povodom proslave koja će se održati u njegovu čast u Solunu u mesecu junu.

Kao što je poznato, Demokrit, — rođen u gradu Abderu, u Trakiji, između 470 i 460 g. p. n. e., — bio je prvi koji se bavio atomima, i proslave, koje će se održati u Grčkoj, biće u isto vreme, kad i međunarodna proslava iskorišćavanja atoma u miroljubive svrhe.

Serijski će se sastojati iz 2 ili 3 marke nižih vrednosti.

PUT PRETSEDNIKA REPUBLIKE ITALIJE U AMERIKU

Italijansko ministarstvo PTT izdalo je povodom puta predsednika republike u posetu SAD i Kanadi, jednu marku za vazdušnu poštu i tim obeležilo taj važan događaj za Italiju, kao i način predsednikovog puta — kroz vazduh.

Marka je izrađena od ranije marke za vazdušnu poštu od 50 lira, ali u promenjenoj boji — jorgovanasto-crvenkastoj, s izmenjenom cenom od „50 LIRE”, koja je precrtana, na novo prešampaiu vrednost „L. 120”. Sem toga marka je dobila nove pretiske: u gornjem levom uglu „1956”, a na desnoj strani „Visita /del Presidente/ della Republica /negli USA/ e nel Canada”.

KURS FILATELIJE NA NARODNOM UNIVERZITETU U FIRENCI

„Il Bollettino Filatelico” u broju 2 donosi interesantnu vest o otvaranju kursa filatelije na narodnom univerzitetu u Firenci pod rukovodstvom jednog viđenog publiciste i potpredsednika tamošnjeg filatelističkog kluba.

REČ FRANCUSKOG MINISTRA POŠTA UPUĆENA FILATELISTIMA PREKO „LE MONDE DES PHILATELISTES”

Osobito mi je prijatno da mi se dala prilika, da, posretstvom vašeg časopisa, upoznam filateliste s politikom koju nameravam da sprovedem u odnosu na izdanja poštanskih maraka, a o tome govorim u toliko radije, što filatelistička pitanja nisu za mene nova.

Sad ne može niko više da ospori da se poštanska marka, očevidno određena pre svega za frankiranje korespondencije, prikazuje u očima sakupljača kao minijaturna slika, koja treba u istini da ima umetnički karakter. Ovaj mali pravougaoni papirić, čije je zračenje kroz svet ogromno, pretstavlja nesumnjiv nacionalni interes. Zar ona ne pronosi kroz sve zemlje sveta, do najskromnijih i najzabačenijih sela, sliku kakvog pejzaža francuske, neke visoke ličnosti, kakvog slavnog događaja iz naše prošlosti, neku predstavu francuske aktivnosti i genija? I ja mislim da ovom prilikom treba da podvučem, da ona pretstavlja za dake sretstvo za poučavanje — originalno i prijatno.

Naše marke treba kako po svojoj umetničkoj vrednosti, tako i po ekliktici izabраниh predmeta, da budu slika naše istorije i da preuzmu na sebe s maksimumom sjaja svoju misiju vesnika naše zemlje.

Moja je želja, jednom rečju, da francuska poštanska marka bude viđena i tra-

žena od filatelista, a ja sam uveren da ću postići taj uspeh s pomoću naših briljantnih umetnika crtača i gravera.

Da bih odgovorio, specijalno, želji francuskih sakupljača maraka, moja politika u domenu filatelije biće puna brige da se izrađuje lepe marke, s pristojnim nominalnim vrednostima, ograničavajući što je više moguće broj izdanja s doplatkom i visinu tih doplataka.

Učiniće se sve za ostvarenje ove politike!

ŽIL VERN O MARKAMA

Žil Vern, veliki vizionar u tehnici, je dva da je mogao naslutiti kako će vasi-onske cifre dostići poštanska marka u idućem veku. U jednom pismu piše Žil Vern svojoj majci. 1849 godine (godinu dana posle uvođenja poštanske marke u Francuskoj): Tata mi ne da mira s poštanskim markama. Sa strahom nosim neko pismo na poštu. Čas nedostaje marka na koverti, čas pismo nije dovoljno frankirano. Užasan pronalazak, ovaj novi način frankiranja pisma! Ove sitne koještarije, na koje se pljuje, strašne su...”

Ko bi bio u stanju tada da pretskaže mladom Žil Vernu, da će kroz sto godina na jednoj od tih malih „koještarija” zasijati njegova slika?! (B. B. — Z.)

MALTA

„Le Monde des Philatelistes” u broju za mart 1956 donosi vest da se može desiti da pošte na Malti budu uskoro snabdevene engleskim markama i radi toga savetuje skupljačima maraka Malte da se markama Malte što pre snabdu, naročito poslednjim izdanjem.

LEVARDSKA OSTRVA

Slučaj pošte na Levardskim ostrvima bio je jedinstven u poštanskom svetu. Ova grupa Antilskih ostrva obuhvatila je 4 britanska poseda: Antigvu, Montserat, Virdžinska ostrva i Sv. Hristofor-Nevis-Angila. Zajedno s posebnim markama svakog od ovih poseda upotrebljavane su još i zajedničke marke s legendom LEEWARD ISLANDS u svim ovim kolonijama.

Ova čudna situacija završiće se 1 jula. Odeljak u katalozima Levardskih ostrva definitivno je završen i svim markama izdatim s ovom legendom pretaće važnost 30 juna. (Iz „Le Timbre”)

IZ KINE

„Sammler-Express” daje o izvršenoj valutnoj reformi u Kini ove podatke: Posle prelaska na promenjene novčane jedinice nove oznake vrednosti su: 10.000 starih yuan-a = 1 novi yuan = 100 fen ili cents.

STOGODIŠNJICA ARGENTINSKE POŠTANSKE MARKE

U toku ove godine priprema se Argentina da proslavi stogodišnjicu svoje poštanske marke. Prva poštanska marka Argentine bila je izdata 1856 g. u provin-

ciji Corrientes sa vrednošću 1 reala. Ova marka je sigurno imitacija prve francuske marke iz 1849 godine — Cererine glave. — Tim povodom održaće se u Buenos-Airesu jedan međunarodni filatelistički kongres u mesecu avgustu.

Haue MADRZE

PUŠTANJE U TEČAJ PRIGODNE MARKE OD 15 DINARA ZA JUFIZ III.

Prigodna marka od 15 dinara izdata za filatelističku izložbu u Zagrebu, po rešenju Generalne direkcije PTT Br. 1821 od 5 aprila 1946 puštena je u tečaj, kao što je bilo i predviđeno i ranije objavljeno, 20 aprila na svim poštama u zemlji.

Marke su štampane u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu u tabacima od 50 (10×5) maraka, na belom satiniranom papiru, u tri boje: mrkoj, sepiji i crno-mrkoj. Veličina slika na markama 36:25 mm. Guma bela. Zupč. 11½.

Opis slike i ostali podaci dati su u prethodnim brojevima.

MARKE CRVENOG KRSTA 1956

Povodom „Nedelje Crv. krsta”, koja se ove godine održala od 6 do 12 maja, Generalna direkcija PTT izdala je, kao i svake godine, dve prigodne doplatne marke: jednu franko, a drugu porto marku.

Crtež za ove marke izradio je Bora Lazarević, akad. slikar iz Beograda. Crtež je na obema markama isti: oštećenje seoskih kuća od snežnih lavina. Povod baš ovoj temi bila su stradanja od lavina u Makedoniji. I ovim markama Crveni krst

se obraća širokim masama naroda da ovim putem prilože svoj darak za pomoć postradalim od elementarnih nepogoda.

Na svakoj marci je krstić crvene boje. Franko marke su mrke, a porto marke zelene boje.

TIMBE-POSTE DE 15.-DIN. A L'OCCASION DE LA JUFIZ III.

Le timbre spécial de 15.-din. émis à l'occasion de l'Exposition philatelique „JUFIZ III” à Zagreb, a été mis en circulation le 20 avril a. c. dans tous les bureaux de poste du Pays, conformément à l'arrêt de la Direction générale des PTT No 1821 du 5. IV. 56, comme il en été prévu et publié auparavant.

Ces timbres ont été exécutés dans l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd, en feuilles de 50 (10×5) pièces, sur le papier blanc satiné; tricolore: brun, sépia et brun-noir. Format du dessin: 36:25 mm. Gomme blanche. Pérforation: 11½ mm.

La description de l'image et les autres détails y relatifs ont été donnés dans nos numéros précédents.

TIMBRES DE BIENFAISANCE AU PROFIT DE LA CROIX ROUGE

A l'occasion de la „Semaine de la Croix Rouge 1956” qui a eu lieu cette année du 6 au 12 mai, la Direction générale des PTT a émis, comme chaque année, deux timbres additionals, à savoir: l'un d'affranchissement supplémentaire et l'autre de taxe.

Le dessin de ces timbres est dû au peintre académique de Beograd, Bora Lazarević, étant le même pour les deux timbres: les cabanes villageoises mises en ruine par de grands amas de neige et des avalanches. Ce thème est adopté pour commémorer les malheurs causés par des avalanches en Macédoine au cours de l'hiver passé. C'est par ces timbres que la Croix Rouge s'adresse aux masses afin qu'elle prêtent leur aide et assistance, par cette voie aussi, aux souffrants ruinés par les desastres élémentaires.

Chaque timbre porte une petite croix en rouge. Le timbre d'affranchissement supplémentaire est brun, celui de taxe vert.

Ces timbres ont été exécutés dans l'Institut d'impression des billets de ban-

Marke su izrađene u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu na papiru belom, sa zupč. 12¹/₂, sa belom gumom. Veličina slika 20×27¹/₂ mm.; veličina tabaka 100 (10×10); veličina izdanja: franko maraka 3,986.000, porto maraka 1,280.000

Za vreme „Nedelje Crv. krsta” franko marke su bile u obaveznoj upotrebi za sve vrste poštanskih pošiljaka i telegrama u zemlji, kao doplata na redovnu tarifu. Na pošiljkama, na kojima pošiljalac nije zalepio ovu marku, pošta dolepljuje doplatnu porto marku na trošak primaoca.

Sav prihod od ovih maraka ide u korist Crv. Krsta.

Prema rešenju Gen. direkcije PTT Br. 3390 od 17. IV. 1956 ove marke su puštene u promet 6 maja 1956 i toga dana na pošti Beograd 1 poništavane žigom „prvog dana”.

PRIGODNE MARKE ZA STOGODIŠNJICU ROĐENJA NIKOLE TESLE

Stogodišnjicu rođenja Nikole Tesle, koja pada na dan 10. VI. 1956, Generalna direkcija PTT obeležiće posebnom serijom prigodnih maraka od četiri vrednosti. Ovo je treći put kako se kod nas izdaju marke u spomen ovom velikom naučniku na polju elektrotehnike i radio-tehnike. Za razliku od dva ranija izdanja maraka (1936 godine — o 80 godišnjici rođenja i 1953 godine — o desetogodišnjici njegove smrti) na kojima su prikazani samo Teslini portreti, slike na prvim trima markama ove serije prikazuju Tesline najvažnije pronalazačke radove kao temelje

que à Beograd; perforation: 12¹/₂ mm; gomme blanche. Format du dessin: 20×27¹/₂ mm; format de la feuille: 100 (10×10) pièces; tirage: 3,986.000 exemplaires du timbre d'affranchissement supplémentaire et 1,280.000 pour celui de taxe.

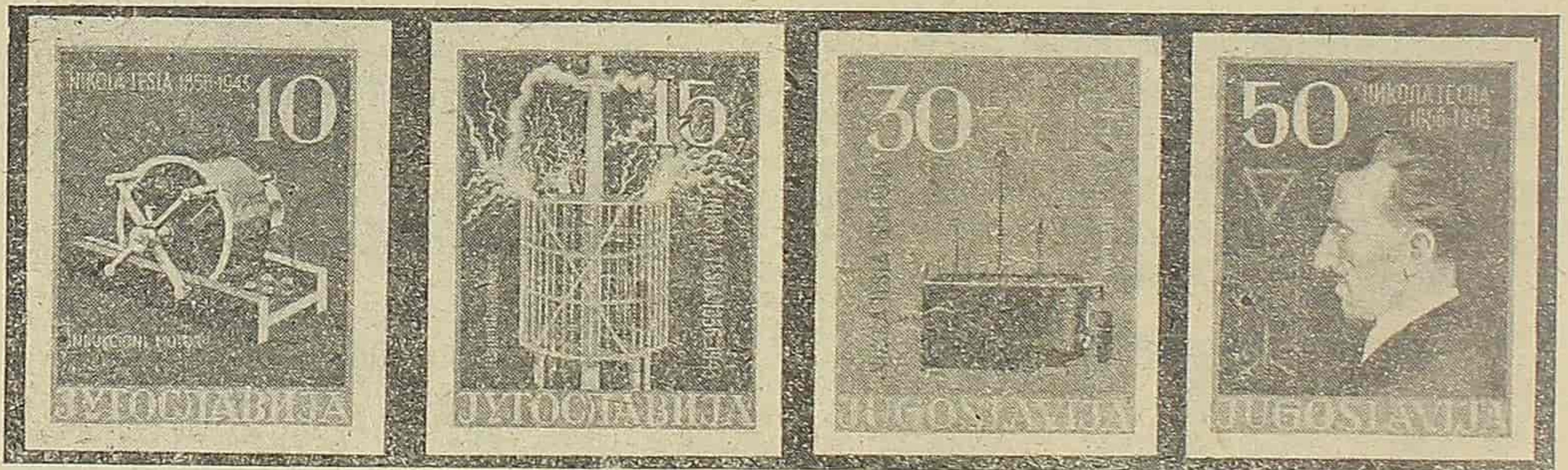
Durant la „Semeine de la Croix Rouge” les timbres d'affranchissement supplémentaire ont été obligatoirement en usage pour tous les envois postaux et télégrammes dans le trafic interne, comme une taxe additionnelle en sus du tarif régulier. Pour tous les envois sur lesquels l'expéditeur a oublié de coller ce timbre, la poste perçoit du destinataire une taxe correspondant à la valeur faciale du timbre-taxe susmentionné qu'on appose sur l'envoi.

Tout le profit de ces timbres est en faveur de la Croix Rouge.

D'après le décret de la Direction générale des PTT No 3390 du 17. IV. 56 ces timbres ont été mis en cours le 6 mai a. c. et à cette date ils ont été oblitérés au bureau de poste Beograd 1 par le timbre-à date du „premier jour”.

TIMBRES-POSTE COMMÉMORANT LE CENTENAIRE DE NAISSANCE DE NIKOLA TESLA

La Direction générale des PTT va commémorer le centenaire de naissance de Nikola Tesla qui aura le 10 juin a. c. par une série de timbres-poste à quatre valeurs. C'est pour la troisième fois qu'on émet chez nous de timbres-poste en l'honneur de ce grand savant, célèbre dans le

sadašnje elektrotehnike visokog napona i današnje radiotehnike, a samo je na četvrtoj marci prikazan Teslin lik.

Na prvoj marci, od 10 dinara, prikazan je Teslin indukcion motor kao preteča motora za naizmeničnu višefaznu struju. Teslin transformator prikazan je na drugoj marci od 15 dinara. Ovaj izum omogućio je proizvodnju struje visoke frekvencije i vrlo visokog napona. Pronalazak nazvan telekomanda pretstavljen je na trećoj marci od 30 dinara. Slika prikazuje maketu Teslinog teledirigovanog broda. Ovim pronalaskom Tesla je još

domaine de l'électrotechnique et radio-technique. Cette émission se distingue pourtant de deux précédentes (en 1936 — à l'occasion du 80-e anniv. de naissance et en 1953 — à l'occasion du 10-e anniv. de sa mort), sur lesquels on a reproduit seulement les portraits de Tesla, — par de dessins représentant sur les trois premiers timbres les découvertes de Tesla, les plus importantes et qui font la base de l'électrotechnique actuelle à haute tension, ainsi que de la radiotechnique contemporaine seulement sur le quatrième timbre figure l'effigie de Tesla.

1898 godine dokazao da se brodom može upravljati putem radija. Slika četvrte marke od 50 dinara prikazuje portret naučnika po jednom fotosnimku iz doba njegovog najplodnijeg stvaralaštva, a s leve strane marke nacrtana je šema polifaznog sistema.

Idejne crteže za ove marke izradili su Borivoje Lazarević i Boris Stanojčić, akademski slikar iz Beograda. Marke se štampaju u bakrotisku štamparije „Ljudska pravica” u Ljubljani, a gumiranje i perforiranje će se izvršiti u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu. Još nije određen dan puštanja u promet ovih maraka; verovatno da će to biti krajem juna ili početkom jula ove godine.

PRIGODNA MARKA „NARODNA TEHNIKA”

Povodom desetogodišnjice rada Narodne tehnike — Saveza za tehničko vaspitanje u Jugoslaviji, koja se proslavlja od 1 maja do kraja ove godine, Generalna direkcija PTT izdaće prigodnu marku za vazдушnu poštu od 30 dinara.

Zadatak Narodne tehnike je tehničko vaspitanje ljudi (prvenstveno omladine), i kroz to podizanje tehničke kulture. Njena delatnost razvija se preko šest saveza: radio-amatera, foto i kino-amatera, brodaraca, auto-motociklista, građevinaca i elektromašinaca.

Motiv za marku uzet je, iz amblema graviranog na znački Narodne tehnike: zupčanik kao simbol tehnike i omladinac i omladinka s bušilicom i knjigom u rukama, što simboliše rad i učenje. Prikazan avion na marci, označava da je to marka za vazдушnu poštu, mada se ona može koristiti i za običnu poštu.

Idejni crtež za marku izradili su Ida i Miloš Ćirić, akad. slikari iz Beograda. Marka će se štampati dvobojno, ofset-štamptom, u Zavodu za izradu novčanica u Beogradu. Predviđa se da će marka biti puštena u tečaj 15 juna ove godine, kad se u Ljubljani otvara izložba pronalazaka i tehničkog napretka i Kongres naših pronalazača. (Politika).

SAKUPLJAČI CELINA! Za dopisne karte (celine) Srbije, Crne Gore, Bosne i Jugoslavije do 1921 godine dajem u zamenu celine svih zemalja sveta po želji ili manko-listi na bazi kataloga celina „Beckhaus — 1938” ili po pogodbi. — Od istih komada uzimam i više primeraka kako neupotrebljeno, tako i upotrebljeno.

Ing. MIRKO VERNER

P. O. Box: 81

Novi Sad (Jugoslavija)

Za dobro očuvana stara pisma Srbije do zaključno 1880 godine plaćam visoke cene ili dajem u zamenu sve marke Srbije kako poništeno tako i nežigosano prema manko-listi.

Ing. MIRKO VERNER

Pošt. fak: 81

Novi Sad

Sur le premier timbre de 10 din. il est représenté le moteur d'induction de Tesla — précurseur d'un moteur à courant alternatif polyphasé. Le transformateur de timbre de 15 din. Cette invention a rendu possible la production du courant à hautes fréquences et à haute tension. La découverte nommée télécommande est représentée sur le timbre de 30 din. L'image reproduit la maquette d'un navire télé-dirigé. Par cette invention Tesla a démontré même en 1890 que le navire peut être dirigé par la voie de radio. Le dessin du quatrième timbre de 50 din. reproduit le portrait du savant selon une photo datant de la période de sa productivité scientifique la plus intensive; à gauche on voit le schéma d'un système polyphasé.

Les dessins de ses timbres sont dus aux peintres académiques de Beograd Borivoje Lazarević et Boris Stanojčić. Ces timbres seront exécutés en taille-douce à l'Imprimerie „Ljudska pravica” à Ljubljana, tandis que leur gommage et perforation auront lieu à Beograd dans l'institut d'impression des billets de banque. Le premier jour de l'émission n'est pas encore fixé; probablement il sera vers la fin du juin ou au commencement du juillet a. c.

TIMBRE-POSTE SPÉCIAL „NARODNA TEHNIKA”

A l'occasion du 10-e anniversaire de l'activité de la Technique populaire (Narodna tehnika) — Fédération pour l'éducation technique en Yougoslavie, — ce qui sera célébrer du 1-er mai jusqu'à la fin de l'année courante, — la Direction générale des PTT mettra en cours un timbre commémoratif pour la poste aérienne de 30 din.

Le but de la Technique populaire est l'éducation technique des hommes (en premier lieu de la jeunesse) et par cela l'élévation du niveau de la culture technique. L'activité de la Narodna tehnika se développe à l'aide des 6 Unions, à savoir: des radioamateurs, des photo et ciné-amateurs, des constructeurs des moyens nautiques, des auto et motocyclistes, des constructeurs des batiments et des électromachinistes.

Le motif pour ce timbre est pris de l'emblème grave sur le marque décoratif que porte les membres de la Narodna tehnika, notamment: la roue industrielle comme symbole de la technique et un jeune homme et une jeune fille tenant dans leurs mains la perforatrice et le livre, ce qui symbolise le travail et l'étude. Un aéroplane figurant sur ce timbre signifie que c'est un timbre pour la poste aérienne, bien qu'il puisse être utilisé aussi pour l'affranchissement régulier.

Le dessin est dû aux peintres académiques de Beograd, Ida et Miloš Ćirić. Ce timbre sera exécuté en offset bicolore dans l'Institut d'impression des billets de banque à Beograd. On prévoit que ce

timbre sera mis en cours le 15 juin a. c., la date de l'ouverture de l'Exposition des découvertes et du progrès technique, de même que le Congrès de nos inventeurs, qui auront lieu à Ljubljana.

ПРИГОДНИ ЖИГОВИ

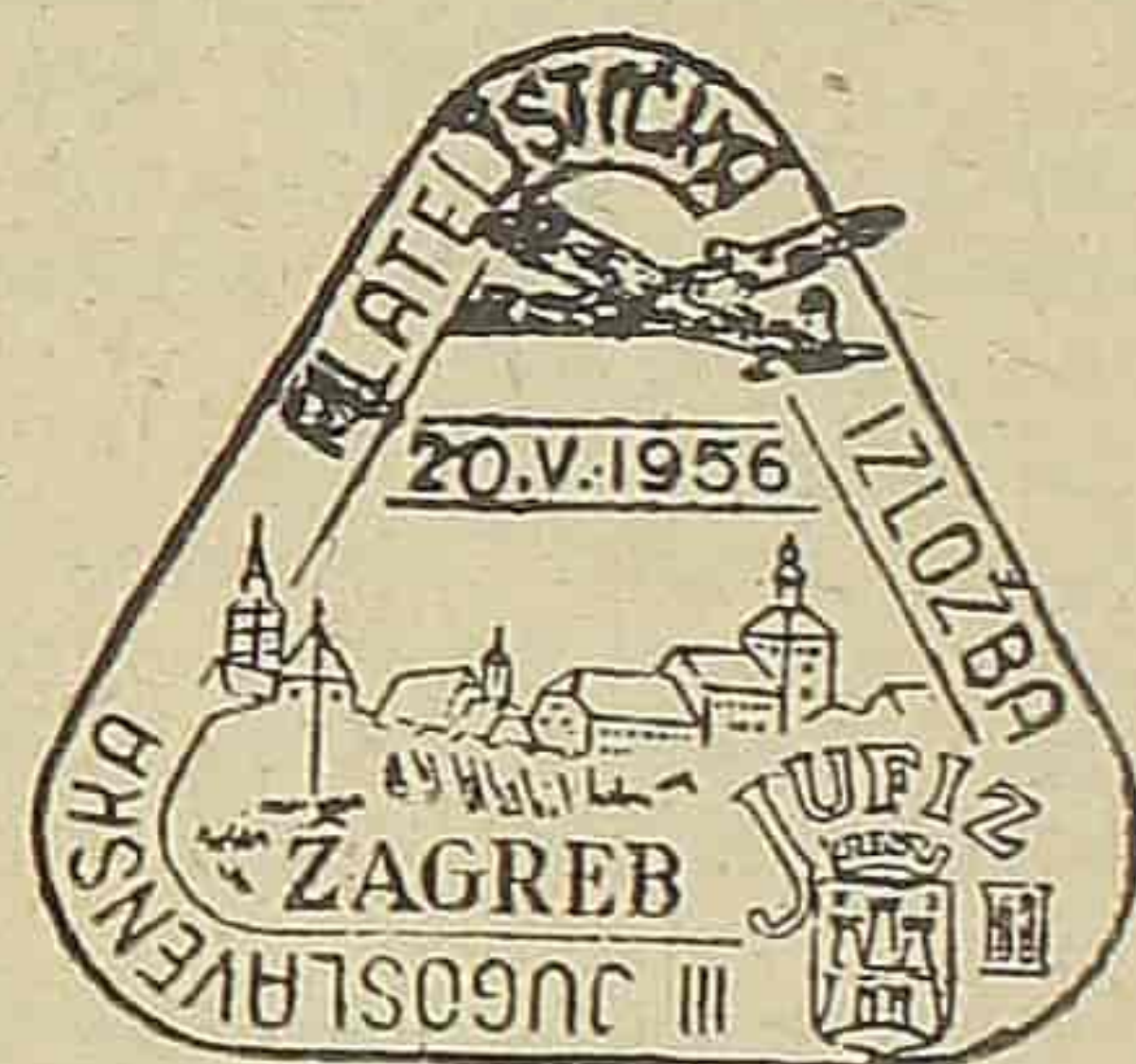
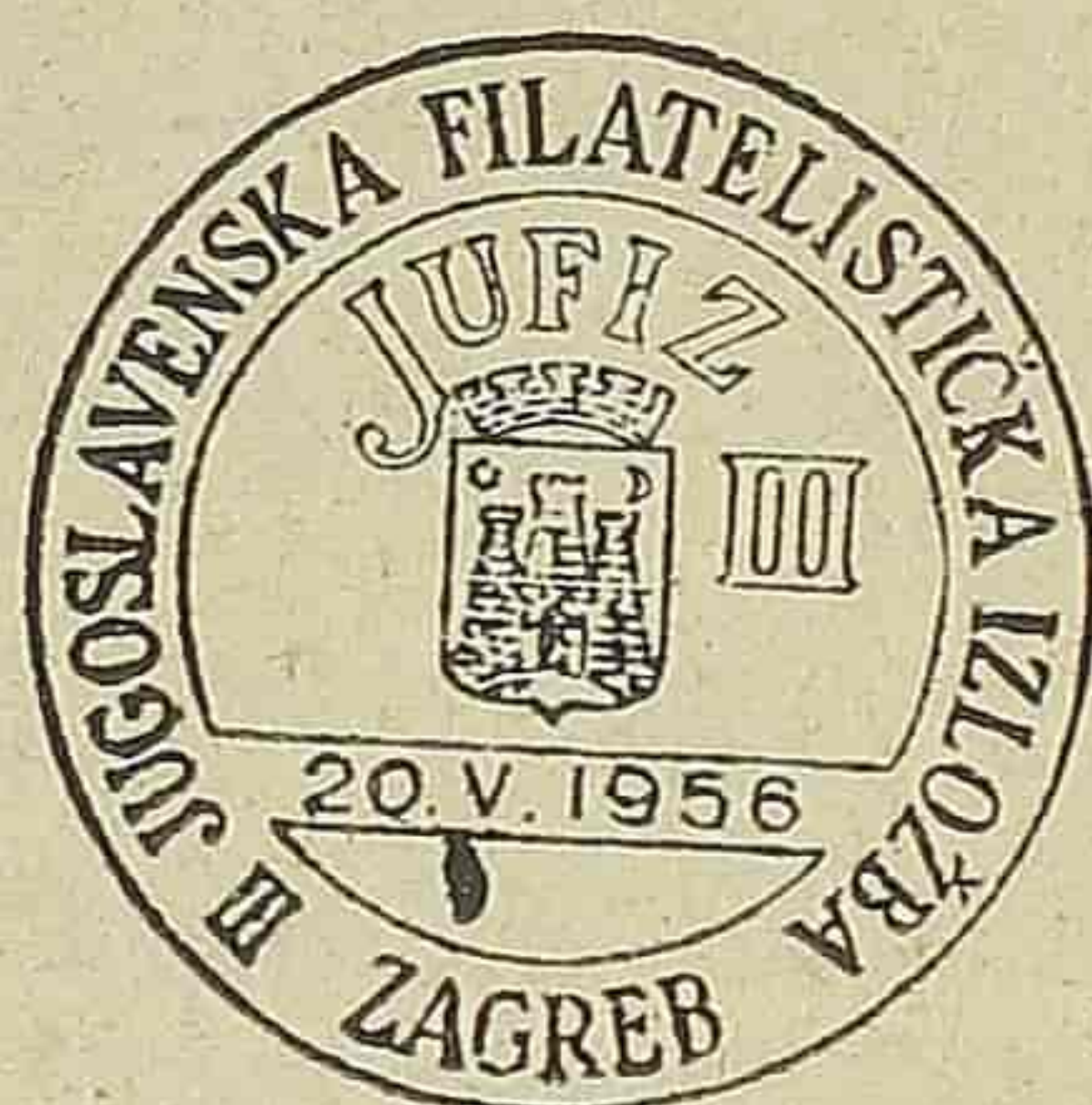
ZAGREB. — 20 — 27. V. 1956.

Za III jugoslovensku izložbu u Zagrebu, koja se održala od 20 do 27 maja 1956 odobrila je Generalna direkcija PTT pod Br. 2899 od 27. III. 1956 da se na poštanskoj ispostavi u izloženim prostorijama Zagrebačkog velesajma upotrebe dva prigodna žiga.

Jeđan je prstenast s mostićem za datum, s tekstom u prstenu „III JUGOSLOVENSKA FILATELISTIČKA IZLOŽBA / ZAGREB, a crtežom u sredini — grbom

grada Zagreba, iznad koga je ispisano „JUFIZ”, a s desne strane grba je „III”.

Drugi žig je trouglastog oblika sa zaobljenim uglovima, s tekstom u trougaonom okviru „III JUGOSLOVENSKA FILATELISTIČKA IZLOŽBA”; u donjem desnom uglu je crtež i tekst isti kao u srednjem delu okruglog žiga; u gornjem kutu unutrašnje trougaone površine je silueta aviona, a preko sredine slika Zagreba, a ispod nje „ZAGREB”. — Ovaj žig koristiće se samo za avionske pošiljke.

BORBA PROTIV FALSIFIKATA

OPASNI FALSIFIKATI ŽIGOVA I ZUPČANJA STARIH RUMUNSKIH POŠTANSKIH MARAKA

Međunarodni centralni ured za borbu protiv falsifikata (Internationale Zentralstelle für Fälschungsbekämpfung) iz Bazela upozorava na izvesan broj opasnih falsifikata žigova i zupčanja starih rumunskih poštanskih maraka, koje je ustanovilo Središte za zaštitu sakupljača maraka Saveza švajcarskih filatelističkih društava. Nije, nažalost, postignuto traženo uzapćenje sudskim putem ovih falsifikata, te postoji opasnost, da ti falsifikati budu ponudeni na prodaju. Radi toga obraća se svim filatelističkim organizacijama jedrom okružnicom, u kojoj daje bliže podatke o 13 falsifikata:

1) Marka od 80 par. crvena (Cumšt. br. 7b) dijagonalno presečena i poništena lažnim prstenastim žigom ROMAN / MOLDOVA od 4. 6.

2) 3 par. žuta / narandžasta (C. br. 8. I. x) poništena lažnim prstenastim žigom GALATZ / MOLDOVA od 28. 11.

3) 6 par. opekasta / cinober u tet-beš paru (C. br. 9. I) poništene lažnim prstenastim žigom BRAILA od 30. 9.

4) 30 par. u četvercu, u dva tet-beš paru (C. br. 10. III), poništene lažnim prstenastim žigom TIRGOVISTEA od 29. 9.

5) 30 par. plava u četvercu (C. br. 10. II), poništene lažnim prstenastim žigom CRAIOVA od 6. 10.

6) 15 B. crvena (C. br. 23), leva polovina vertikalno prepolovljene marke, po-

ništena lažnim jednokružnim žigom BUCURESCI od 17 OCT.

7) 5 B. cinober, zupčana 12¹/₂ (C. br. 31a), poništena prstenastim žigom, od koga je čitljivo samo ...EATA. Marka originalna, zupčanje lažno.

8) 5 B. cinober, zupčana 12¹/₂ (C. br. 31a), poništena prstenastim žigom BOLGRAD od 25. 5. Marka ispravna, zupčanje falsifikovano.

9) 20 par. crna / crvenkasta i 5 par. crna / sivo-plava (C. br. 15a i 16), poništene jednim lažnim prstenastim žigom BUCURESCI od 16. 12. obe marke. Otsečak pisma falsifikovan.

10) 5 par. crna / plava (C. br. 15a) poništena lažnim prstenastim žigom TIRGOVISTEA s nečitkim datumom. Pismo falsifikovano.

11) 5 par. plava (C. br. 12) u osmercu poništena sa tri lažna prstenasta žiga CRAIOVA od 5. 6. Na falsifikovanom otsečku pisma.

12) 5 par. plava / crna i 4 B otvoreno-plava, obe u paru (C. br. 15b) i 19 a), poništena sa dva pretiska lažnog prstenastog žiga BUCURESCI / DUP'AMIADI od 5. 6. Na falsifikovanom otsečku pisma.

13) 5 par. plava u četvercu (C. br. 12x), poništene jednim celim i drugim samo polovinom lažnog žiga BUCURESCI od 27. 1.

Svi, sem 5), nose oznaku ispitivača R. ZOSCSAK. Neki su i s atestima Zoscsaka i od Witzlebena.

Sve su ove primerke ispitali i Royal Philatelic Society u Londonu, a većina i u poznatom Fridlovom eksperntom komitetu, pa su i oni došli do istih rezultata koji su ovde navedeni.

Ove marke potiču od nekog Wassilin iz Soluna ili od Birnera iz Tel-Aviva.

NEMAČKO IZDANJE ZA ZADAR

U poslednje vreme pojavile su se, naročito u severo-zapadnim krajevima Nemačke, falsifikovane zadarske marke, kako posebne, tako i na celim pismima.

U većini slučajeva se radi o kovertama s falsifikatima maraka Mih. br. 23—29 i

porto maraka. Marke su više ili manje čiste s otiskom dela žiga „ZARA — SUCC. 1 — BARCAGNO”, kod kojih su datumi upotrebe iz meseca oktobra-decembra 1943 g. s rimskom brojkom godine XXII.

Originalni žig filijale pošte Zadar, na koju se očito ovo odnosi, nalazi se u ovom obliku od dužeg vremena u rukama falsifikatora, što se odnosi takođe i na jedan žig otpravništva pisama u glavnoj pošti u Zadru. Isto tako i otisci gumenim žigom, koji bi trebalo da su upotrebljavani kao provizorne R-nalepnice, nisu bili ranije udarani i bili su do sada stavljeni samo na falsifikatima celih pisama.

Nasuprot originalima radi se kod pretisaka o formalno dobro izvedenim imitacijama očevidno izvršenim s klišeima za ravnu štampu, pri čemu kvarcna reakcija pokazuje samo mala diferenciranja.

Falsifikati su do danas poznati samo na osnovnim markama serije za vazдушnu poštu, pri čemu skorašnja pojava falsifikovanih porto maraka (Segnatasse) daje povoda da se može zaključiti da praktično postoje u ovom izvođenju sve vrednosti prvog izdanja.

Sve marke uslovljavaju ispitivanje, pošto se opasni falsifikati svih vrednosti nalaze u opticaju. Falsifikati su italo-balkanskog porekla i već su ušli u veće zbirke kao dokumentarni primerci.

Pisma s visokim nominalama takvih vrednosnica su najbrojnija, te pri kupovini takvih objekata treba uvek usloviti garanciske ateste.

JEVTINE ZBIRKE TRŠĆANSKIH MARAKA

U Mihelovom dodatku katalogu br. 4 objavljeno je da je iz Trsta skrenuta pažnja da se u poslednje vreme u masi javljaju ponude kompletnih zbirki Trsta, koje se nude po vrlo jevtinim cenama, i u kojima se nalaze delom i marke (npr. Trst Mih. br. 15, 45, 50, 65 ili paketske marke br. 10, 11) sa falsifikovanim pretiscima.

Kao i kod svih drugih boljih vrednosti preporučuje se i ovde da se ove marke pre nabavke daju na ispitivanje.

AEROFILATELIJA

NOVE MARKE ZA VAZDUŠNU POŠTU

U „Filatelisti”, u odeljku „Nove marke” objavljene su nove marke za vazдушnu poštu ovih poštanskih uprava: a) U broju 3—4: Venecuela (6), Dominikanska republika (1), Kolumbija (1), Kuba (1 blok), Liberija (2 i 1 blok), Sirija (1) SSSR (4), Haiti (3), i Španija (1); — b) u broju 5/6

Ekvador (3), Kuba (2), Salvador (2), Sirija (1) i Urugvaj (3).

Brojevi u zagradama znače koliko je ovih maraka izdala dotična uprava.

JEDAN KURIOZITET STVOREN U BAGDADU

„Der Spiegel” u svom izdanju od 14. XI. 1955 donosi jednu zanimljivu priču o

pošti prenesenoj 17 maja SAS aparatom pri prvom letu na liniji Kopenhagen — Bagdad.

U Kopehagenu su bile izradene naročite koverta za ovaj prvi let; na njima je bila slika jednog Arabljanina pred mošejom. Ali, u Bagdadu su na tu sliku drukče gledali; njima se činilo da taj Arabljanin liči na hrišćanskog kaluđera. Zbog toga tamošnja pošta ne samo da nije htela da udari na te koverta žig prispeća, već ih je i uzaptila.

Trebalo je mnogo protesta Av. društva, pa čak i diplomatskih koraka danskog poslanstva, dok se došlo do jednog kompromisnog rešenja. Po nalogu ministarstva unutrašnjih poslova jedna štamparija u Bagdadu prešampala je „uvredljivi“ portret, i tek tada su mogla željno

čekivana pisma da se vrata skupljačima u Dansku, — ali sada kao jedan kuriozitet više. Svakako da će cene tih 1200 koverta znatno skočiti zbog ovog slučaja.

LET PREKO SEVERNOG POLA

Američke vazduhoplovne kompanije „Pan-ameriken Vorlđ ervejs“ i „Toagsvorlđ ervajs“ tražile su odobrenje da njihovi avioni, koji prevoze putnike, poštu i razne toware, lete s američke zapadne obale direktno preko Severnog Pola u Evropu. (Rojter)

VAZDUŠNA PRUGA PRAG — BEOGRAD

22 marta 1956 otvorena je vazdušna pruga između Praga i Beograda. Postoji specijalan žig prvog leta iz Praga.

PREGLED FILATELISTIČKE ŠTAMPE

NOVI KATALOG CELINA

Neuer Ganzsachen-Katalog, bearbeitet im Auftrage des Berliner Ganzsachen-Sammler-Vereins. — Izišao je I deo: Evropa, od Albanije do Danske.

Odavno već skupljači celina nisu imali svoj katalog dopunjen novim izdanjima celina. Posle velikog Ašerovog kataloga iz 1928 i „Svetskog kataloga celina“ iz 1938 g. nije izdat nijedan ozbiljan katalog te vrste. Napred pomenuti katalogi već su davno razgrabljeni, pa je nedostatak kataloga uticao jako i na razvoj ove grane filatelije, — sakupljanje celina.

Oslanjajući se na Ašerov katalog Berlinsko društvo skupljača celina preduzelo je težak posao izdanja kataloga celina do naših dana. Izdavaće ga u sveskama. Prvo će izdati za celine Evrope, i u ovu prvu svesku ušle su celine Albanije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske i Danske.

Kao što se vidi, već ova prva sveska biće naročito interesantna i za naše sakupljače celina, kako za one koje interesuju samo Jugoslovenske zemlje, tako i za one čiji je delokrug sabiranja ceo Balkan. Izdanje je na nemačkom jeziku, s vrlo dobrim preglednim rasporedom, a unesene su sve vrste celina.

Obaveštenja daje i izvršuje isporuke samo: Werner Hauenstein, Berlin N 65, Müllerstr. 47a.

P. T. T. — časopis sindikata službenika i radnika PTT Jugoslavije za 1955 g.

Ovaj dobro uređivan časopis doneo je i više članaka interesantnih za filateliste:

U br. 1: Dejana Tubinovića „PRIGODNE MARKE „ZNAMENITI LJUDI“, — s kratkim opisima života i rada naših znamenitih ličnosti, čiji su likovi na markama u toj seriji.

U br. 2: Od istog pisca „Prigodni poštanski žigovi“ i od inž. Trivuna Teslića „Austrijska pošta u Beogradu“, s istoriskim podacima o austrijskoj pošti u tadašnjoj kneževini Srbiji i, naročito, u Beogradu, sa slikom „Kolarčeva zdanja“, u kome je bila smeštena austrijska pošta.

U br. 5: Od D. Tubinovića „Prigodne marke „Dubrovački festival“ 1955“.

U br. 7—8: Od nepoznatog pisca „Karantinske pošte“, — s opisom postupanja u karantinima i o načinu dezinfekcije (o kađenju) pisama.

U br. 9: Od D. Tubinovića „Poštanske marke s motivima iz jugoslovenske flore“, s opisom maraka iz te serije i biljaka čije su slike date na njima.

U br. 10: Od S. O. „Dvije stotine godina pošte u Križevcima“, s kratkim istorijatom te pošte i sa slikom zgrade, u kojoj je bila smeštena prva pošta. — Od D. T. „Od ove godine izdavaće se redovno dve vrste doplatnih maraka“ i „Marka povodom desetogodišnjice O. U. N.“

Traži razmenu sa filatelistima iz Jugoslavije

POPOV IGOR

Suhumi

II Korpus ABH. SO. SMU. MMP.
GRUZ./SSR.

„BISON EXCHANGE CLUB“ U S A

godišnja pretplata 600 dinara

Pristupnice, informacije daje

Dimitrije Janičijević

Beograd. — Vojislava Ilića 32

IZLOŽBE

MEĐUNARODNA IZLOŽBA FIPEX

Velika međunarodna filatelistička izložba FIPEX u Njujorku, koja je održana od 28 aprila do 6 maja 1956, — kao što smo već obavestili naše čitaoce u broju 1—2; za nju su bile učinjene ogromne pripreme, pa su, između ostaloga, za istu izložbu bila pripremljena i razna izdanja, veoma interesantna za filateliste:

1) Za 28 april: izložbeni blok, nezupčan, koji se sastoji iz dve marke sa slikom spomenika slobode: 3 c. purpurna i 8 c. crvena i plava. U okviru je natpis „IN COMPLIMENT TO 5-th INTERNATIONAL PHILATELIC EXHIBITION 1956 / NEW YORK, N. Y. APR. 28 — MAY 6”. Ispod slika maraka je faksimil potpisa generalnog direktora pošta.

2) Za 30 april: marka od 3 c. purpurna sa slikom njujorškog koliseuma i Kolumbovog spomenika s natpisom „FIFTH / INTERNATIONAL / FILATELIC / EXHIBITION”.

3) Za 2 maj: koverta za vazдушnu poštu od 6 c. crvena, s tekstom: „AIR MAIL 6 C FIPEX U. S. POSTAGE”.

4) Za 4 maj: spomen dopisnica od 2 c. crvena i plava s naštampanom slikom u trouglu — rukom sa buktinjom sa kipa Slobode i s natpisom „FIPEX”.

JUFIZ III

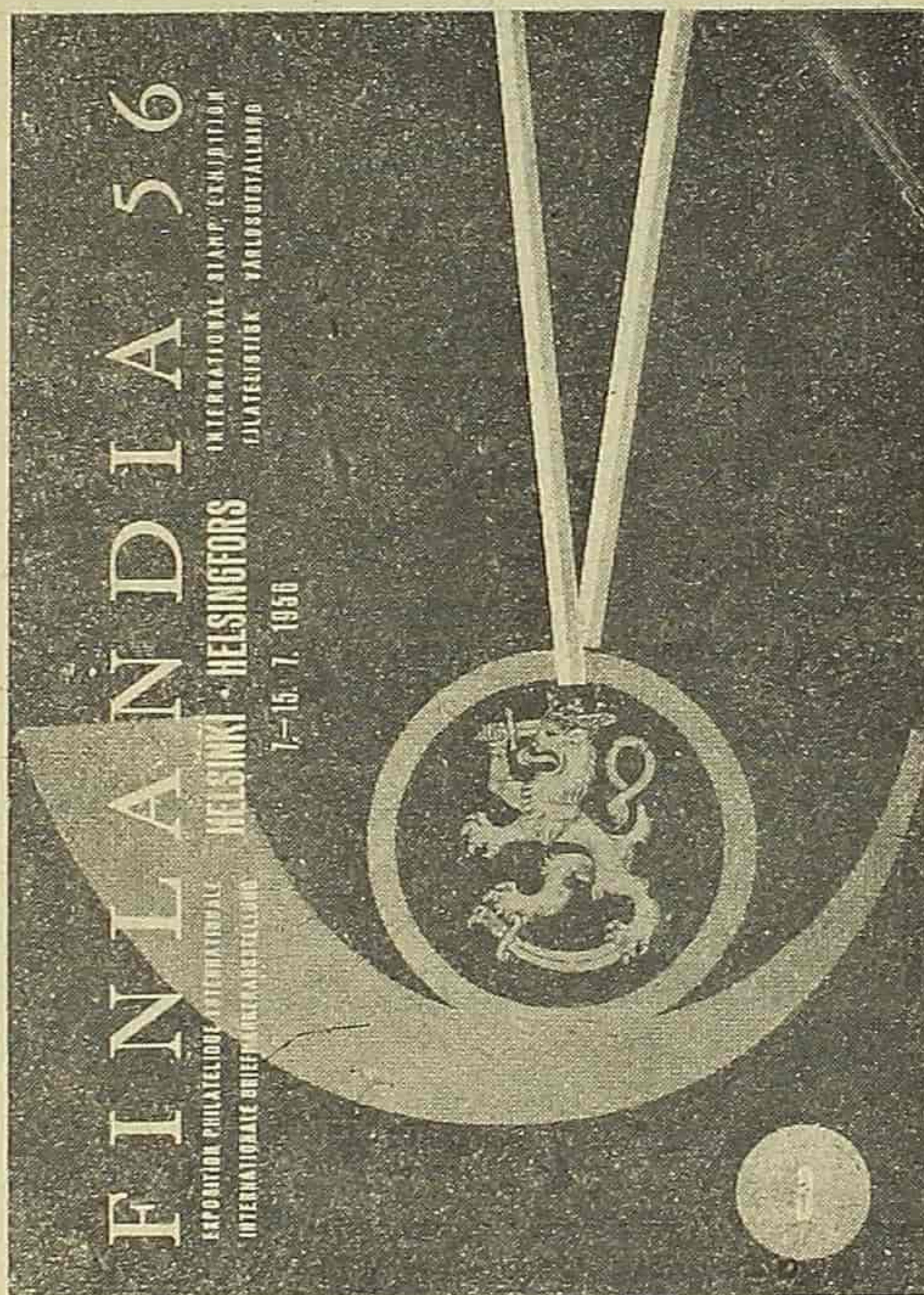
Šta ćemo videti na Jufizu III? — Politika” daje ove podatke: učestvovalaće 251 izlagač, od kojih će biti 94 iz naše zemlje, a 157 iz 41 zemlje svih kontinenata. Pored toga poštanske uprave iz 37 država sa svih kontinenata učestvuju kao izlagači na poziv naše Generalne direkcije PTT. Naš Zavod za izradu novčanica, Austrijska državna štamparija i švajcarska štamparija „Kurvoazije S. A.” izložiće materijal koji će prikazati proces proizvodnje i druge zanimljivosti u vezi s proizvodnjom najuspelijih maraka.

Izložba će biti smeštena u dve ogromne dvorane novog dela Zagrebačkog velesajma i u izložbenoj dvorani Poštanskog muzeja (omladinski izložci) na ukupno 1340 ramova i vitrina. Celokupna izložbena površina biće oko 4.500 kvadratnih metara.

„FINLANDIA 56”

Filatelisti evropskih zemalja očekuju sa velikim interesovanjem pretstojeću međunarodnu filatelističku izložbu u Helsinkiju, koja se održava između 7—15 jula 1956 godine pod nazivom „FINLANDIA 56”.

Na ovoj međunarodnoj filatel. izložbi u inostranstvu će četvrti put zvanično biti zastupani filatelisti iz Jugoslavije sa preko 20 odabranih zbirki, kojima će reprezentirati jačinu naše filatelije. Našim izlagačima je dodeljeno za ovu izložbu 65 vitrina prostora.

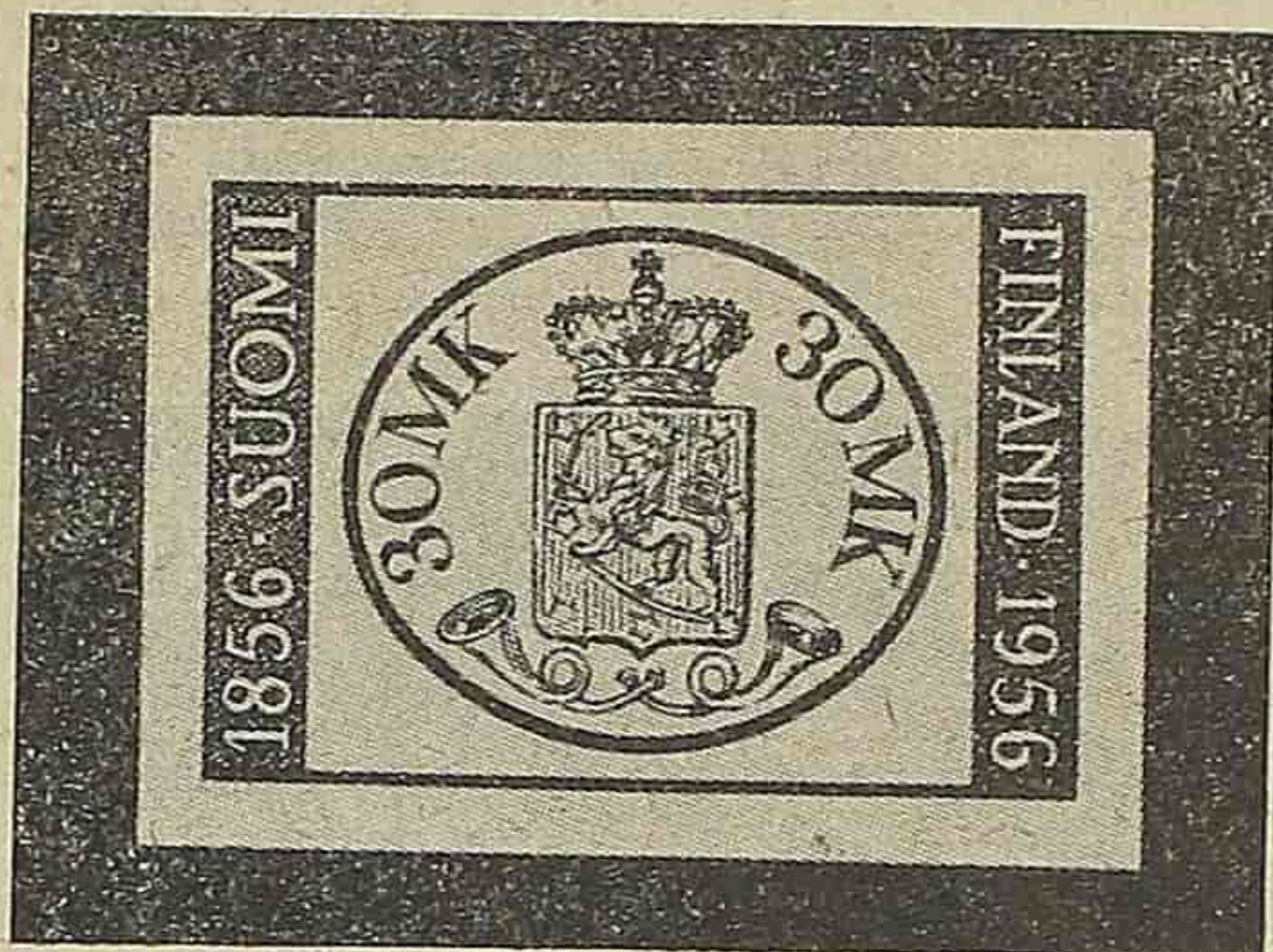
Prema konačnoj prijavi prijavilo se izlagača sa 22 zbirke sa područja SFS — dok svega jedan izlagač sa područja FSH. Osim ovih izložaka izlagaće filatelistički savezi Srbije, Hrvatske i Slovenije i svoje časopise.

Za vreme trajanja izložbe i to 12, 13 i 14 jula održaće se u Helsinkiju i ovogodišnji Kongres FIP-e, na kojem će Jugoslaviju (FSJ) zastupati na osnovu odluke IV Skupštine SFJ održane u Zagrebu 21 maja 1956 godine drug inž. Mirko Verner iz Novog Sada — član Uprave SFJ.

Izložbeni odbor je druga ing. Vernera pozvao i za člana ocenjivačkog suda „Finlandia 56” izložbe — tako da će drug Verner sa svojim najavljenim izložcima ovoga puta učestvovati izvan konkurencije — a sa izvatcima studijske zbirke Srbije — u počasnoj skupini.

S obzirom da se ova velika međunarodna filatelistička izložba održava povodom 100 godišnjice prve finske poštanske marke — na dan otvaranja izložbe pustiće se u promet prigodna marka nominale od 30 finskih maraka, koja će se štampati u specijalnim tabacima — na kojima će

marke biti raspoređene u t. zv. „tête bêche” obliku, tako da će se usled toga marke moći sabirati u različitim kombinacijama. — Jedan takav izložbeni tabak staje 1550 finskih maraka — a svaki po-

setilac će moći dobiti uz jednu ulaznicu za izložbu svega po jedan takav prigodni tabačić. — Vodoznak na tabačićima će biti „poštanski rog” u raznim položajima.

Pozivaju se svi izlagači, koji su podneli definitivne prijave, da svoje izložke dostave zastupniku „Finlandia 56” za Jugoslaviju drugu ing. Verneru najkasnije do 1. jula o. g. Potrebno je dostaviti samo materijal predviđen za vitrine, a u izuzetnim slučajevima najviše još 100 albumskih listova, dok za ostali deo zbirke treba sačiniti opis na francuskom, engleskom ili nemačkom jeziku — koji će se overiti od strane Saveza filatelista Jugoslavije i iz koga će moći Žiri izložbenog odbora da cceni jačinu celokupne zbirke. Ovakvi overeni opisi treba najdalje do 1 jula da se dostave drugu ing. Verneru.

Izlagači neće imati nikakve troškove u vezi transporta, izlaganja i povraćaja svojih objekata.

Svi izlagači iz Beograda moći će preuzeti svoje zbirke i dobivene nagrade dana 19 jula pre podne u kancelariji SFJ (Sremska ul. 6/IV sprat), dok izlagači iz ostalih krajeva — od 20. jula 1956 godine u Novom Sadu — kod druga Venera.

ВЕСТИ С БЕЗЕ

IZ SAVEZA FILATELIŠTA SRBIJE

REGISTRACIJA LOKALNIH ORGANIZACIJA

Savez Filatelista Srbije primio je od Upravnog odeljenja Državnog sekretarijata za unutrašnje poslove akt 1/I Br. 4459 sledeće sadržine:

Našim rešenjem odobreno je osnivanje i rad tome udruženju (Savezu). Prema vašim pravilima predviđeno je da će udruženje postavljene zadatke ostvariti preko svojih lokalnih organizacija (društava, odbora, pododbora i sl. u autonomnim jedinicama i srezovima). Tim lokalnim organizacijama je odobren rad samim odobrenjem udruženja, ali to ne isključuje obavezno da iste svoje poslovanje prijave organima unutrašnjih poslova, kako bi oni znali da jedna takva organizacija radi, te da joj ne prave smetnje u radu. Međutim, izvestan broj tih organizacija nisu se prijavile, te se umoljavate da ih — u koliko kod vas postoje — upozorite da se obrate radi registracije teritorijalno nadležnim organima, od kojih će dobiti i potrebna obaveštenja o tome.

Mole se sve naše podružnice i poverništva da po ovom raspisu odmah postupe i prijave se teritorijalno nadležnim organima unutrašnjih poslova pa o učinjenom odmah izveste Savez.

ORGANIZOVANJE MAJSKIH SMOTRI DEČJEG STVARALAŠTVA

Savet društava za staranje o deci i omladini Jugoslavije uputio nam je pismo koje je uputio i sreskim savetima društva za staranje o deci i omladini da se pokrene organizovanje majskih smotri dečjeg stvaralaštva.

„Ove dečje manifestacije donele bi deci još više radosti i pokazale njihovo stvaralaštvo i pripremanje da, kad odrastu, budu vredni članovi naše socijalističke zajednice. U toku meseca maja pada i rođendan druga Tita, koji svake godine radni ljudi i deca naše zemlje s radošću proslavljaju.

Na tim smotrama i takmičenjima trebalo bi da pioniri — daci i mladi tehničari, deca poljoprivrednih krajeva pokažu šta znaju o savremenim dostignućima industrije, poljoprivrede i tehnike uopšte.

Mladi fiskulturnici, izviđnici i planinke trebalo bi da iziđu na svoja vežbališta i prikažu rezultate svoje delatnosti. Isto tako članovi horova, dramskih, ritmičkih, recitatorskih i drugih kružoka i grupa, filatelisti, šahisti i svi drugi mogu na n raznovrsnije načine da iziđu pred svoje ostale drugove, roditelje, vaspitače i građane i pokažu im šta su naučili i čime se zanimaju. u svom slobodnom vremenu.

Ovakve manifestacije mogu da imaju veoma veliki vaspitni značaj."

Savez preporučuje svima svojim podružnicama, a po mogućnosti, i povereništvima da u vezi ovih majskih smotri prirede smotre maraka u toku meseca maja, gde bi omladinci prikazali svoje zbirke, a stariji drugovi održali prigodna predavanja o koristi filatelije za đake i ostale omladince, te da te smotre prikažu i uspehe mladih skupljača a iskoriste se i kao zgodna prilika za propagandu filatelije kao korisno, prijatno i originalno sredstvo za vaspitanje omladine.

PODRUŽNICAMA I POVERENIŠTVIMA

KANCELARIJE SAVEZA FILATELISTA SRBIJE NALAZE SE U SREMSKOJ ULICI BR. 6/IV. TELEFON 25-382. — POŠT. FAH 702. — TEK. RN. KOD NAR. BANKE 1031-T-679.

SFS dao je da se izrade **srebrne značke** za sve članove Saveza. Mole se podružnice i povereništva da od svojih članova prikupe novac za značke i dostave ga Savezu. Cena jedne značke 70 dinara.

Neke podružnice nisu ni do danas poslale brojno stanje za ovu godinu. Mole se da to odmah učine i da ubuduće redovno dostavljaju svakog meseca brojno stanje svojih članova.

Mole se podružnice i povereništva da dostave dužnu članarinu za prvo polugode ove godine.

Počev od 1 aprila članarina je povišena za odrasle članove na 60 dinara.

Marke JUGOSLOVENSKA UMETNOST KROZ VEKOVE" dobiće samo one podružnice i povereništva, koje su uplatile članarinu za prvo polugode 1956 god.

GODIŠNJA SKUPŠTINA PODRUŽNICE BANJA LUKA

Banja Luka je nekada bila najjači filatelistički centar u Bosni i Hercegovini. Međutim, danas je filatelistički život u velikoj meri zamro i broj organizovanih filatelista pao je na 19. Ove konstatacije bile su osnovna poenta u diskusiji na 8 godišnjoj skupštini podružnice filatelista u Banja Luci, koja je održana 2 aprila. Iz izvještaja sekretara vidi se da filatelistički život u prošloj godini nije bio na-

ročito bujan. Sastanci su se održavali redovno, ali pravog filatelističkog rada nije bilo mnogo. Većina članova orijentisali su se samo na nabavku novih izdanja maraka FNRJ. Skupljanje žigosanih maraka, studijska obrada tema, skupljanje starih maraka i studijski filatelistički rad gotovo su zamrli. Sa omladincima nije se radilo ništa, mada među njima ima dosta interesa za filateliju. Nedostajalo je požrtvovanja kod starijih članova za ovaj rad.

Kroz diskusiju su analizirani rezultati postignuti u prošloj godini, a ukazano je i na objektivne teškoće u filatelističkom radu. Sadašnja emisiona politika naše poštanske uprave ne pogoduje omasovljenju filatelije, a pogotovu ne za njezino prodiranje među omladinu, jer su nominale novih izdanja i suviše visoke, da bi omladincima bila pristupačna, broj izdanja je dosta veliki, a ima i prilično teškoća u nabavci novih izdanja. Naročite teškoće imaju filatelisti koji skupljaju i marke stranih zemalja, jer ne mogu da dobiju po nominalu sve naše nove marke, potrebne za zamjenu. Osim toga pravilnik za zamjenu maraka sa inostranstvom je prilično strog i nepovoljan za filateliste, jer je veličina pošiljke maraka FNRJ, koja je odobrena, i suviše malena u odnosu na poštanske troškove za slanje pisma u inostranstvo.

Na skupštini je doneseno nekoliko vrlo korisnih zaključaka. Rješeno je: — da se pokrene filatelistički rad sa omladinom, — da se na sastancima održavaju kraća filatelistička predavanja, — da članovi na sastanke obavezno donose svoje zbirke, kako bi se imao uvid u njihov rad na sređivanju zbirki, — da se podružnica pretplati na časopis „Filatelista” i „Filatelija”, te da se u 1956 nabavi jedan strani katalog za podružnicu, — da se radi na popularisanju skupljanja žigosanih maraka, itd.

U novu upravu podružnice izabrani su sledeći drugovi: pretsjednik Ing. Bendelja Božo, sekretar Marković Bogdan, glavar razmjene Šonta Egon, Blagajnik Ribar Dobrila, članovi uprave: Fulanović Vjekoslav, Črnković Emil i Milošević Stojanka.

Nadzorni odbor: Dr. Čukac Vlado, Ing. Ješe Pavle i Mg. ph. Bramer Ernest.

Nadajmo se da će filatelistički život u Banja Luci opet doživjeti svoj nekadanji intenzitet, jer u novu upravu izabrani su vrijedni iiskusni filatelistički radnici, koji će se, nadajmo se, založiti punom snagom.

BORBA PROTIV NEPOŠTENIH RAZMENJIVAČA

Ponovo otvaramo ovu rubriku koju smo ranije vodili pod imenom „CRNA LISTA”. U njoj ćemo iznositi imena i

GODIŠNJA SKUPŠTINA SAVEZA FILATELISTA MAKEDONIJE

adrese svih prijavljenih razmenjivača, koji ne odgovaraju svojim obavezama: ne daju ekvivalentnu vrednost, ili daju vrednosnice manje vrednosti ili i bez vrednosti (oštećene ili falsifikate), ne vraćaju sveščice za razmenu ili ih vraćaju sa zamjenjenim markama manje vrednosti i dr.

Prijave netačnih i nepoštenih razmenjivača mogu prijavljivati i naši članovi i stranci prema kojima su se ogrešili naši članovi. Oni koji podnose prijavu, primaju na sebe svu odgovornost za tačnost i istinitost podnetih podataka. Prijave slati u duplikatu!

Skreće se pažnja svim članovima i čitaocima da na adrese lica, čija imena budu navedena u ovom spisku, ne šalju nikakve pošiljke niti s njima stupaju u kakve veze.

Drug Tihomir Delja, Beograd, Terazije 35/V, žali se na sledeće korespondente, kojima je poslao marke, a koji mu, i pored urgencija, nisu izmirili dug:

1) 3. 5. 54 T. S. Hitchcock, 15 Greenfield Road, Dublin, Irska

2) 3. 5. 53 Lenci Franceski, Gostiglion Fiorentino (Aronzo) Italia

3) 12. 11. 53 Johnny Ki Konga, Basar 103, Djak-k, Indonesia

5) 26. 11. 53 E. Henning, Volby Langgade 6, Copenhagen, Danska

6. 4. 2. 54. Bo Edman, Fjugosta, Sweden

7) 31. 3. 54. Mr. Arturo Verdini Canosa, Avenida de Rubina 1—5, La Coruna, Španija

8) 2. 5. 54 Josephine Borg, 18 Suora Iln Matruh, Tripoli, Libia

9) 2. 5. 54 Jea C. Temleitt, 2242 Clarendont Rd., Brooklyn 26, USA

10) 4. 11. 54 George Udvardy, Tarcali — u 24, Budapest XI, Hongrie

PIERRE MARMIN, — 169, Rue Jean-Jaures, BEUVRAGES (Nord), France, — piše nam da je dvojici ljudi iz naše zemlje, na njihove anonse, poslao marke, a oni nisu bili ni toliko pažljivi da mu odgovore. Kad dobijemo njihova imena, objavićemo ih, a mi ih pozivamo da svoje obaveze odmah ispune.

FILATELISTI

iz unutrašnjosti, izvestite me, da li vaša opština ili srez ima svoje posebno izdanje taksenih maraka. Nekoliko najmanjih vrednosti odmah pošaljite. Sve troškove snosim. Za uslugu šaljem poštanske marke na poklon.

DIMITRIJE B. SPAJIC,
12, ul. Lomina
Beograd III.

22 aprila održana je u pošti br. 2 u Skoplju VI godišnja skupština ovog Saveza. Na skupštini je bilo prisutno oko 30 članova — delegata iz Skoplja i iz provincije.

Rad skupštine je počeo u 9 čas. s ovim dnevnim redom: Izbor radnog tela, zapisničara i overača zapisnika. Izveštaj Upravnog odbora, blagajnika i nadzornog odbora. Diskusija. Biranje nove uprave i delegata za godišnju skupštinu SFJ.

Kao glavni momenti iz izveštaja i diskusije su sledeći: broj članova je u opadanju; neke podružnice su pasivizirane, kao, naprimer, Kočani, Ohrid i Prilep; osnovana je nova podružnica u Tetovu, — te sad ima 12 podružnica u ovom Savezu. Iz izveštaja i diskusije konstatovano je da je najaktivnija i primerna podružnica u T. Velesu.

Uzroci opadanju članstva su, prema diskusiji: velika nominala maraka, koje, naročito, omladina ne može nabaviti; teškoće i komplikacije u pogledu razmene s inostranstvom; velika agraničenost u pogledu snabdevanja maraka FNRJ; ključna marka; nedostatak prostorija za skupljanje članova, kao i oskudica filatelističkog pribora: klasera, albuma, kataloga i dr.

Diskusija je bila obilna i plodna po svim pitanjima iz filatelije.

Na kraju je izabrana i nova uprava: za predsednika Georgiev Dimče iz Skoplja, za podpredsednika Dr. Sokolovski Boro — Skoplje, za sekretara Mickovski Živko — Skoplje, za blagajnika Šulevski Cvetko — Skoplje, članovi uprave: prof. Hristov Stojan — T. Veles, Živković Voja, — Tetovo, Karov Hristo — Kumanovo, Anastasov Blaže — Bitolj i Iblizović Mirza — Skoplje.

U nadzorni odbor: Hadži Vasilev Stefan, Apostolov Toša i Cvetkov Cvetko — svi iz Skoplja.

Sud časti: Hadži Pecev Mane, Urumov Dimko, oba iz Skoplja i Srebrov Ivan iz T. Velesa.

Delegati za skupštinu SFJ: Georgiev Dimče, Mickovski Živko, Dr. Sokolovski Bora, Šulevski Cvetko, Jordanov Trajko, Kolačevski Despot, Hristov Stojan, Srebrov Ivan, Servini Nikola i Koševaliev Trajko.

Hoće **MAPKE**

ALBANIJA

23. II. 1956. — Za 70 godišnjicu otvorenja prve škole sa skiptarskim jezikom: 2 l. jorgovanasta sa slikom školske zgrade, 2.50 l. otvoreno-zelena sa slikom tri prva učitelja, 5 l. plava (kao 2 l.) i 10 l. tirkizna (kao 2.50 l.).

ALŽIR

5. III. 1956. — Dobrotvorna marka u korist Alžirske lige za bobru protiv raka: 15+5 fr. smeđe-jorgovanasta.

ARGENTINA

3. II. 1956. — Za 104 godišnjicu bitke kod Caseros-a: 1.50 P. zelena sa slikom generala Iusto José de Uguiza na konju.

AUSTRIJA

16. II. 1956. — Za uspomenu na stupanje Austrije u O. U. N.: 2.40 Š. ljubičasto, smeđa (simbolična slika kombinacije tri kamena sa slovima „N“, „U“, „O“ i austriskog grba).

AFRIKA EKV. FRANC.

25. IV. 1956. — Četiri vrednosti predviđene po programu F. I. D. E. S.: 5 Fr. smeđe-crna i ljubičasta (slapovi i elektr. centrala u Boali — Oubangui-Chari), 10 Fr. tamno-smeđa i zelena (proizvodnja pamuka — Tchad), 15 Fr. plavo-crna i sivo-ljubičasta (bolnica u Brazzaville-u — Moyen-Congo) i 20 Fr. crvena i kestenjasta (pristanište Libreville — Gabon).

AFRIKA ZAP. FRANC.

20. II. 1956. — Četiri vrednosti predviđene u programu serije F. I. D. E. S.: 3 Fr. smeđe-crna i smeđe-crvena (železnica u Mossi u Gornjoj Bolti), 4 Fr. crvena (gajenje stoke i navodnjavanje u Nigeriji), 20 Fr. smeđe-ljubičasta i tamno-ljubičasta (put Abndan—Aban-guru).

BELGIJA

1) 14. I. 1956. — Izdata je 1 marka Crv. krsta za propagandu za „davanje krvi“: 2 Fr. crvena sa slikom pelikana, koji širi krila da nahrani svoje mladunče svojom krvlju.

voj 200 godišnjici: 80+20 c. (palata Šarla Lo-

2) 19. III. 1956. — Spomen izdanje o Mocartovskom u Brislu u kojoj je Mocart 1763 godine, kao sedmogodišnji dečko, davao koncert), 2+1 Fr. (Mocart, dečko), 4+2 Fr. (kraljica Jelisaveta i jedan deo alegra jedne sonate, koju je Mocart komponovao, kad je bio u Brislu).

BRAZILIJA

15. I. 1956. — Za osvećenje hidroelektrične centrale SALTO GRANDE u Mines Gerais: 60 c. cinober sa slikom te fabrike.

ČEHOSLOVAČKA

20. II. 1956. — Za II petogodišnji plan izdato je pet vrednosti: 5 h. smeđa (elektrifikacija), 10 h. crna (rudarska industrija), 25 h. karminasta (arhitektura), 30 h. svetlo-zelena (agrikultura) i 60 plava (metalurgija).

EKUADOR

29. XII. 1955. — Prvi deo serije maraka sa slikama iz provincija Ekuadora: a) za običnu iz provincije Los Rios), 30 c. sivo-ljubičasta poštu: 20 c. smeđe-maslinasta (Le Rio Babahoyo (Guyaquil iz provincije El Oro), — b) za vazdušnu poštu: 1 S. plava (jezero San Pablo u provinciji Imbabura), 1.70 S. smeđa (vulkan Tungurahua), 4.20 S. crno-ljubičasta (Carmel de Cueuca u provinciji El Azuay).

FINSKA

4. III. 1956. — Za 50 godišnjicu opštine sela Lammi: 30 M. (crkva u toj opštini).

FRANCUSKA

1) 13. II. 1956. — Jedna marka od 15 Fr. plavo-ljubičasta i otvoreno-plava, sa slikom zvonika u Douai-u

2) 21. II. 1956. — Jedna marka za stogodišnjicu rođenja pukovnika Driant-a 15 Fr. indigo, s pukovnikovom slikom u ratnoj opremi.

GRENLAND

8. III. 1956. — Dve provizorne marke s pre-tiskom na markama raznih izdanja: 60 o. na 40 o. plava i 60 o. na 1 K. smeđa.

GRČKA

— III. 1956. — Za 50 godišnjicu međunarodnog rotarijinstva: 2 Dr. (zemljina kugla i rotarijanski amblem).

INDONEZIJA

4. I. 1956. — Dobrotvorno izdanje za pomoć slepima: 15+10 s. plavo-zelena (slepi za razbojem), 35+15 s. smeđa (slepi korpar), 50+25 s. karminasta (slepi pred reljefnom geografskom kartom) i 75+50 s. plava (slepi čitač).

ITALIJA

26. I. 1956. — Za VII zimske olimpijske igre u Cortini d'Ampezzo: 10 L. plavo-zelena i smeđe-narandžasta (skakaonica u Kortini), 12 L. crna

i žuta (snežni stadion), 25 L. jorgovanasto-siva i opekasta (stadion na ledu u Pontechiesa) i 60 L. kobaltna i žuto-nerandžasta (pista na Misurini).

JORDAN

1) —. 1955. — Dve nove vrednosti s istom slikom (mosejom) izdate kao dopuna serije iz 1955 godine: 12 fils karminasta i sepija i 50 fils plava i karminasta.

2) 5. I. 1956. — Marke s pretiskom POSTAGE na engleskom i arapskom na markama za poroč Arabljanima iz Palestine iz 1947 godine: 1 mil. ultramarin sa crvenim pretiskom, 3 mil. zeleno-žuta sa crvenim pretiskom, 50 mil. ljubičasta sa crvenim pretiskom; iz 1951 godine: 100 fils nerandžasta s crnim pretiskom.

3) 15. I. 1956. — Za prvi arapski poštanski kongres u Amanu, sa slikom pisma i s tekstom na arapskom i engleskom: 1 fils smeđa i crna, 4 fils karminasta i crna, 15 fils plava i crna, 20 fils maslinasto-žuta i crna, 50 fils plavo-crna i crna i 100 fils nerandžasta i crna.

nom okviriću i s jednim brodom, 12 c. zelena i bakreno-crvena s Nunez-ovom slikom u okviriću i sa slikom iskrcavanja vojne opreme.

2) 17. I. 1955. — Dopunska vrednost redovne serije maraka: 4 c. jorgovanasto-ružičasta (Miguel Albama).

3) 14. II. 1956. — Nova vrednost serije u tečaju u čast Serafina Sanchez, generala u ratu za nezavisnost: 15 c. siva.

MALTA

1) 23. I. 1956. — Prvi deo serije maraka za redovnu poštu, sa slikom praljice Jelisavete u ovalnom okviriću na svim markama: 1/4 d. ljubičasta (spomenik opsade 1565 g.), 1/2 d. žuta (akvadukt Wignacourt), 2 1/2 d. nerandžasta (gostionica Castille), 4 1/2 d. plava (tekst adrese Malti od pretседnika Ruzvelta od 7. XII. 1943, za vreme strašnih bombardovanja ostrva), 8 d. crna (osmatračnica luke La Valeta), 1 Š 6 d. plava (spomenik „Gavroches“) i 2 Š. maslinasta (spomenik Hristu Kralju).

KINA

1) 15. XII. 1955. — Za 85 godišnjicu Lenjinovog rođenja: 8 F. mutno-zelena i 20 F. jorgovanasto-crvena, — obe s Lenjinovom slikom.

2) 15. XII. 1955. — Za 135 godišnjicu rođenja Fr. Engelsa dve marke s Engelsovom slikom: 3 F. crveno-nerandžasta i 20 f. sepija.

3) —. XII. 1955. — O 20 godišnjici prvih neprijateljstva između dve Kine: 3 F. opekasta i 8 F. plavo-zelena, — sa slikama raznih borbi.

4) —. XII. 1955. — Propaganda za petogodišnji plan: 8 Fr. sivo-plava i zelena (vodojaža), 8 F. sivo-plava i Juta (kamion), 8 F. sivo-plava i žuta (inženjeri) i 8 F. sivo-plava i kestenjasta (mala radnička porodica).

KOREJA SEV.

15. I. 1956. — Za desetogodišnjicu oslobođenja izdata spomen marka sa zastavama 20 w. plava i crvena.

KUBA

1) 27. XII. 1955. — Za 100 godišnjicu rođenja generala Emilia Nunez: a) za običnu poštu: 4 c. ružičasto-jorgovanasta sa Nunez-ovom slikom; — b) za vazдушnu poštu: 8 ö. mutno-plava i ružičasta s Nunez-ovom slikom u oval-

2) 9. II. 1956. — Drugi deo serije maraka za redovnu poštu sa slikom kraljice Jelisavete u ovalu: 1 d. crna (crkva pobede), 1 1/2 d. smaragdna (spomenik ratnicima), 2 d. smeđa (bogorodična crkva u Mosti) i 6 d. škriljasta (rujine neolitskog hrama u Tarvijenu).

MOZAMBIK

—. XII. 1955. — Za stogodišnjicu rođenja Mousinha de Albuquerque: 1 E. siva, smeđa i crna (njegov portret) i 2.50 E. plavo-ljubičasta, smeđa, plava i bronzasta (njegov spomenik u Lourenço — Marquès).

NEMAČKA ZAP

17. II. 1956. — Za stogodišnjicu smrti pesnika H. Hajnea: 10 pf. zeleno-maslinasta i crna (H. Hajne).

NEMAČKA IST.

1) 17. II. 1956. — Za stogodišnjicu pesnika H. Hajnea dve vrednosti s različitim pesnikovim: 10 pf. maslinasto-zelena i 20 pf. crvena.

2) 25. II. 1956. — Za prolećni sajam u Lajpcigu: 20 pf. crveno-smeđa i 35 pf. plava (dizalica na železničkom koloseku).

NIGERIJA

28. I. 1956. — Povodom posete kraljice Jelisavete izdata je jedna spomen marka izradena od marke od 2 d. žute i crne iz 1953 g. s pre-tiskom ROYAL VISIT 1956.

NOVI SELAND

1) — XII. 1955. — Jedna vrednost sa dosadašnjom slikom kraljice Jelisavete, s jako uvećanom oznakom vrednosti: 1½ d. smeđa.

2) — I. 1956. — Tri spomen marke o stogodišnjici kolonizacije južnog dela ostrva: 2 d. zeleno-plava (lov na kitove), 3 d. sepija (simbol agrikulture) i 8 d. crvena i ljubičasto-crna (ptica takahe).

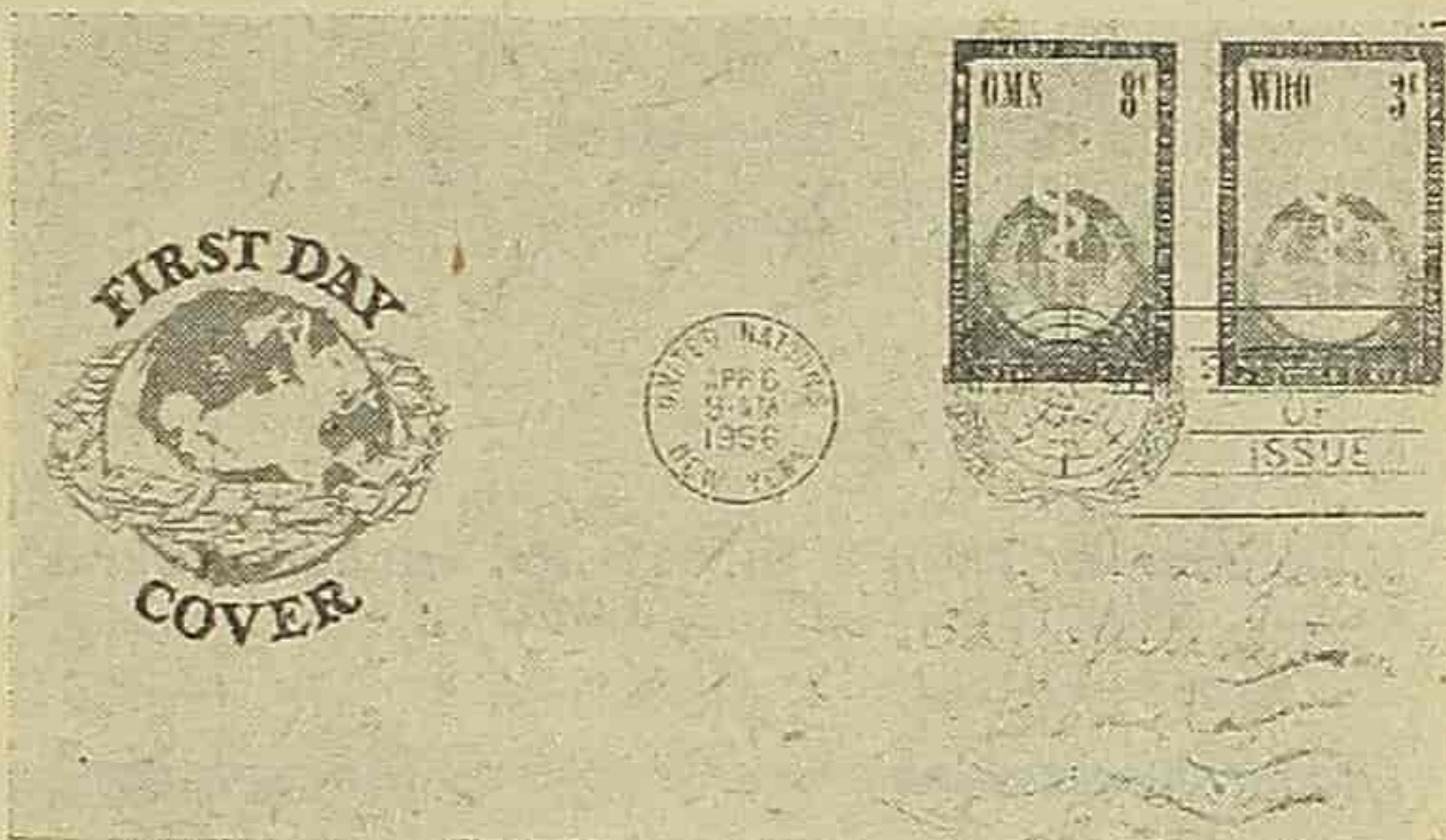

RUMUNIJA

1) 10. XII. 1955. — Propaganda za gajenje domaćih životinja: 5 b. zelena i smeđa (ovce), 10 b. smeđa i ljubičasta (svinje), 35 b. crvena i smeđa (goveda) i 55 b. smeđe-crvena i smeđa (konji).

2) 17. XII. 1955. — Slavni svetski književnici: 20 b. tamno-plava (Andersen), 55 b. ljubičasto-ultramarin (Adam Mickijević), 1 L. maslinastocera (Šiler), 1.55 L. jorgovanasto-smeđa (Monteskije), 1.75 L. crno-ljubičasta (V. Vitman) i 2 L. tamno-jorgovanasta (Servantes).

3) 29. XII. 1955. — Za potsticanje na štednju izdata je 1 marka od 55 b. plava, sa slikom štedne knjižice i zgrade štedionice u Bukureštu.

NORVEŠKA

1) 20. II. 1956. — Dve vrednosti sa slikom Hakona VII kao dopuna serije maraka u tečaju: 25 O. zelena i 70 O. sivo-smeđa.

2) — II. 1956. — Službena marka od 70 o. sivo-smeđa.

O U. N.

17. II. 1956. — Dve marke u čast Medunarodne unije telekomunikacija: 3 c. plava i 8 c. crvena (v. sliku u br. 11 — 12 55.).

S S. S. R.

1) 9. I. 1956. — Za 10 godišnjicu smrti matematičara i pomorskog brodarskog inženjera A. N. Krilova: 40 K. siva i smeđa (s Krilovljevim portretom).

2) 9. I. 1956. — Za međunarodne konjske trke u Moskvi: 40 k. sepija (trka na konjima — jačačka), 60 k. plava i zelena (kao 40 k.) i 1 R. jorgovanasto-ružičasta i plavo-ljubičasta (kasačka — na dvokolicama).

POLJSKA

9. II. 1956. — Dve marke za Medunarodni šahovski šampionat gluvo-nemih: 40 gr. crveno-smeđa (sa figurom topa) i 60 gr. plavo-siva (s figurom konja).

RIJU-KIJU

18. II. 1956. — Za „Nedelju pošumljavanja“ izdata 1 marka od 4 yen. zeleno-žuta.

3) 18. I. 1956. — Za uspomenu na V šampionat sportskih igara u S. S. S. R., održanom u Moskvi: 1 R. crvenkasto-jorgovanasta i žuto-zelena (značka špartakijade).

4) 31. I. 1956. — Za uspomenu na otvaranje prve atomske centrale Akademije nauka u S. S. S. R.: 25 k. (centrala), 60 k. (deo atomskog reaktora) i 1 R. (centrala); sve su štampane u više boja.

5) 13. II. 1956. — Dva spomen bloka o 200 godišnjici moskovskog (Lomonosovljevog) univerziteta. Svaki blok ima po 4 marke: prvi sa slikom osnivača ovog univerziteta, Lomonosova i slike starog univerziteta, drugi sa slikom modernog univerziteta.

6) 16. II. 1956. — Za 20 kongres KP Sovjetske unije: 40 k. smeđa, crvena i plava i 1 R. smeđa, crvena i ružičasta; — s Lenjinovom slikom.

S. A. D.

1) 22. II. 1956. — Četrnajesta vrednost nove serije maraka za redovnu poštu: 1½ c. smeđa (Mount-Vernon).

2) 19. III. 1956. — Petnajesta vrednost iste serije: 5 D. crna sa slikom predsednika A. Hamiltona.

SALVADOR

— XII. 1955. — Sa slikom Gerard-a Barrios: a) za običnu poštu: 1 c. crvena, 2 c. zelena, 3 c. ultramarin i 20 c. jorgovanasta; — b) za vazдушnu poštu: 20 c. smeđa i 30 c. karmijnasta.

SV. PJER I MIKELON

20. II. 1956. — Jedna marka, predviđena u seriji F. I. D. E. S.: 15 Fr. smeđe-crvena i sepija (ribarski brod Galantry).

predavanja saobraćaju Simplonskog tunela (severni portal Simplonskog tunela), 20 c. karmijnasta, cinober, žuta i crna, za propagandu osiguranja prelaza preko puteva (prelaz dece preko ulice i saobraćajne oznake na prelazu) i 40 c. plava i crvena za 25 godišnjicu kompanije Swissair (transportni avioni stari i moderni i amblem kompanije).

ŠPANIJA

12. II. 1956. — Dve marke za ekspresna pisma: 2 P. cinober (strela od papira) i 4 P. crna i jorgovanasta (centaur).

SIJAM

— 1956. — Četiri vrednosti sa slikom pagoda Don Chedi, koju je sagradio kralj Naruan oko 1592. godine, posle pobede nad jednom velikom burmanskom vojskom: 10 s. zelena, 50 s. smeđa, 75 s. ljubičasta i 1.50 B. crveno-smeđa.

SIRIJA

— XII. 1955. — Marke za uspomenu na stvaranje arapske poštanske unije s arapskim pretpiskom, koji znači „Kongres arapske poštanske unije, Kairo, 15—3—55”: a) za običnu poštu: 12½ R. svetlo-zelena i 25 R. jorgovanasta; — b) za vazдушnu poštu: 5 R. smeđe-žuta.

SVAJCARSKA

1. III. 1956. — Serija propagandnih maraka: 10 c. siva, žuta i crna, za 50 godišnjicu uvođenja poštanskih automobila (prvi poštanski auto), 10 c. zelena, siva i crvena, za 50 godišnjicu

TURSKA

1. — XI. 1955. — Službene marke izrađene od poštanskih maraka iz 1948. godine sa slikom Ismeta Ineni, s pretpiskom jednog polumeseca sa zvezdom, reči „RESMI” između dve talasaste linije i na nekima sa novim vrednostima i sa precrtanim starim, sve u crnoj boji: 0.25 k. smeđe-karmijnasta, 1 k. zeleno-crna, 2 k. jorgovanasto-ružičasta, 3 k. nerandžasta, 4 k. tamnozeleno, 5 k. (15 k. ljubičasta, 10 k.) 15 k. ljubičasta, 15 k. ljubičasta, 20 k. plava, 40 k. (1 L. maslinasta, 75 k.) 2 L. smeđe-jorgovanasta, 75 k. 5 L. crvenkasto-jorgovanasta.

2) — XII. 1955. — Drugi deo serije maraka za redovnu poštu, sa slikom Ataturka, okrenutog na desno: 2 k. plava, 3 k. crvena, 6 k. plavo-zelena, 18 k. jorgovanasta, 20 k. ljubičasto-plava, 25 k. maslinasta, 30 k. ljubičasta, 40 k. crveno-smeđa i 75 k. siva.

URUGVAJ

— XII. 1955. — Marke za vazдушnu poštu izdate za prvu nacionalnu izložbu urugvajskih produkata: 20 cts. svetlo-plava, 31 cts. maslinasta i 36 cts. ružičasta.

VATIKAN

29. XII. 1955. — 900 godišnjica smrti sv. Bartolomeja Mladog. osnivača opatije u Grottaferata, sa slikom svetitelja i opatije: 10 L. jorgovanasto-smeđa i siva, 25 L. karminasta i siva i 100 L. tamno-plavo-zelena i siva.

VEL. BRITANIJA

28. XI. 1955. — Dopunska vrednost serije porto maraka: 5 Š. crvena / žuta; tip dosadašnjih porto maraka viših vrednosti.

ОГЛАСИ

ЦЕНЕ ОГЛАСА:

Цела страна . . .	10.000.—	дин.
Пола стране . . .	6.000.—	дин.
Четвртина стране . . .	3.500.—	дин.
Осмина стране . . .	2.000.—	дин.
Шеснаестина стр. . .	1.000.—	дин.

ANONCES:

1/1 page	US \$	30.—
1/2 page	US \$	15.—
1/4 page	US \$	10.—
1/8 page	US \$	6.—
1/16 page	US \$	3.—

„BISON EXCHANGE CLUB“ USA

godišnja pretplata 600 dinara
Pristupnice, informacije daje
Dimitrije Janićijević
Beograd — Vojislava Ilića 32

ПЛАТИТЕ ОДМАХ ДУЖНУ ПРЕТПЛАТУ!

FISKALNE MARKE

Jugoslavije i svih drugih zemalja skupljam i želim razmenu.

Koresp. engl., franc. i nemački
Prof. Dr. Hans Machatschke,

Wodanstrasse 16
Teltow — Berlin.
DDR — Germany

JANUSZEWSKI ZBIGNIEW — Ulica Bojownikow Getta N. 3 II klatka schodowa. — LODZ. — Poljska, — želi razmenu maraka s jugoslovenskim filatelistima.

FISKALNE MARKE

Jugoslavije i celog sveta skupljam.
Koresp. francuski i nemački
J. Breitschmid — Schelling,
Peter Ochstrasse 53
Basel — Suisse

FISKALNE MARKE

Jugoslavije skupljam i tražim razmenu.
Koresp. francuski,
J. FAISANT,
27, rue Brison
Roanne (Loire)
FRANCE

Ako ste ljubitelj
SVETSKE RAZMENE KOVERATA
CIRKULIRANJEM
pristupite u članstvo bratskog češkog kluba
WORLD COVER CIRCUIT EXCHANGE
Direktor Jan Čani
Svojpomočna kol. 1502
HANDLOVA — Č. S. R.
Članski ulog 5 inter. kupona za odgovor ili odgoravajući iznos u Dinarima
Poverenik za FNRJ
Bogdan J. Dimitrijević
Ognjena Price 41
Beograd

H. BAUMGARTNER i G. MAURICE MORRIS
248 Woolwich, Abbey Wood, S. E. 2, LONDON
žele razmenu jugoslovenskih maraka za švajcarske i engleske. Korespondencija na nemačkom, engleskom i francuskom.

P. I. VAN DEN BAN „Casa Mare”. 11. Quai
Lourenti 11, MENTON (A. M.) — France, sku-
pljač kart-maksima traži korespondente iz celog
sveta za kupovinu ili razmenu (za karte ili mar-
ke francuske, Monaka, Holandije i Švajcarske).

WEINER BRONISLAV. — *Lipinski k/Warlubia*
pow. Swiecie n/W. Woj. Bydgoszcz, — Poljska,
traži vezu s filatelistima Jugoslavije.

Prof. JARKA OKĚNKA. — Strážnice č. 348.
Kraj Gottwaldov. — Československo traži se-
riju „Jugoslovensku floru” u zamenu.

RATYNSKI ZDRISLAW. — OLSZTYN, ul. Kos-
ciuszki 23 m. 5. — Poljska želi da stupi u vezu
sa filatelistima koji skupljaju poljske marke
rad irazmene.

PIERRE MARMIN. — 169, Rue Jean-Jourés.
BEUVRAGES (Nord). — France, traži jugoslo-
venske marke u zamenu za francuske ili, po
želji, i druge.

AJIT PATWARDHAN, student, 5. Subhedar
Blocks. Congress Nagar. NAGPUR. India. —
Traži partnera za razmenu maraka.

Primam pretplatu za list PACIFIC STAMP
AND HOBBY CLUB, Hollywood, USA.

Pretplata za godinu dana iznosi 450.—. Pret-
platu i upite slati na adresu

Tihomir Delja, Terazije 35/V, Beograd.

Kupujem pretfilatelistička pisma Srbije
Dimitrije Janičijević
Vojislava Ilčića 32

Kupujem ili dajem u zamenu marke svih
zemalja

ZA PRVE AVIONSKE LETOVE CELOG SVETA
Ponude slati na adresu:

Tihomir Delja, Terazije br. 35/V, Beograd.

TAKSENE MARKE

poništene i čiste povučeni izdanja, ne-
mojte baciti, jer sam kupac i najobič-
nijih.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ,
12, ul. Lomina
Beograd III.

TAKSENE MARKE,

poništene, Srbije, Crne Gore, Bosne i
Hercegovine, biv. Jugoslavije, zatim sva
okupaciona izdanja (oblasti, okruzi, ba-
novine, srezovi, gradovi i opštine) —
KUPUJEM.

DIMITRIJE B. SPAJIĆ,
12, ul. Lomina
Beograd III.

FILATELISTI

koji žele razmenu maraka sa inostranstvom
treba da se upišu u „Associazione Filate-
lica Internazionale”

Direktor: A. MASARACCHIO
Palermo, Via Pietro Ranzano 8
Italia.

„FISCALIST”

Registre international de collectionneurs
de timbres fiscaux

Directeur: J. G. Borremans,
98, Digue de Mer
Ostende, Belgique

Svi skupljači taksenih maraka iz svih ze-
malja pripadaju ovoj jedinoj organizaciji
internacionalnog karaktera.

---

*Zanimaju me sve marke tematike: životinje,
cveće, ptice, leptiri i bube itd. Poništeno i ne-
poništeno — kao i etikete za šibice sviju zema-
lja. U zamenu dajem slično. — Dopisivanje na
nemačkom i francuskom jeziku.*

GEORGE ROGULIA
98, ul. Jug. Armije
Novi Sad
YUGOSLAVIE

POŠALJITE MI

novčanice — banknote, koje su bile u upo-
trebi na teritoriji Jugoslavije. U zamenu
šaljemo poštanske marke, i po želji i drugo.

KARL KEGLEVICH
Graz, Wienerstrasse 5/III
Oesterreich

PRETPLATNICI!

ŠALJITE ODMAH ZAOSTALU PRETPLATU I PRETPLATU ZA 1956 GODINU

NOVOSADSKA FABRIKA KABELA

Novi Sad

Radnička 2-4 Jugoslavia

Telephone: 21-21

21-22

21-61

Nous produisons:

Conducteurs isoles

Fils et câbles nus en cuivre et en aluminium

Fils de dinamo, ronds, profiles avec soie, coton, papier et glace

Barres, profils et tubes en cuivre

Barres, profils et tubes en laiton

Alliages de cuivre

Alliages de plombe

Alliages de nickel

Métaux blancs

Câbles en acier

NOVOSADSKA FABRIKA KABELA

Novi Sad

Radnička 2-4 Jugoslavia

Telephones: 21-21

21-22

21-61

Manufactures following Articles of
First class quality:

Insulated conductors

Bear copper transmission lines

Insulated dynamo wires

Copper ropes

Copper and brass tubessbars and shapes

Special bronzes

Phosphorous copper

Steel ropes

White metal and other

Metal compositions for bearings.

„HARTIJA“

Preduzeće za izradu obrazaca i promet papirom
i kancelarijskim materijalom na veliko

NOVI SAD

Dunavska br. 10

Telefoni: Direktor: 35-12, Komercijalno: 20-08, Prodajno: 34-03

Izdaje
sve vrste
obrazaca za:

jednoobrazno računovodstvo, finansisku
izveštajnu službu, mlinska preduzeća,
zemljoradničke zadruge, sreske, gradske,
i opštinske narodne odbore, zdravstvene
ustanove, advokate, saobraćaj, škole, kao i
sve ostale obrazce i knjige za preduzeća
i ustanove.

Naše stovarište raspolaže bogatim izborom
kancelariskog materijala i pribora. školskog,
crtaćeg, tehničkog i pisaćeg materijala
i pribora.

Cene tvorničke

Na obrascima dajemo maloprodajnoj mreži
rabat od 11%

Sve obrasce šaljemo franko kupac.

Posetite naše stovarište. Pregled robe
neobavezuje na kupovinu

Preduzeće Saveza zemljoradničkih
zadruga AP Vojvodine

„Vojvodina-Coop“

export import

Novi Sad

NJEGOŠEVA br. 5

Telefon direkcije 31-88 i 36-37 Teleprinter 013 16

---

izvozi

stoku u živom i zaklanom stanju

telefoni: 32-79 i 35-74

konzerve mesa telefoni: 24-11 i 44-40

živinu u živom i zaklanom stanju, jaja,

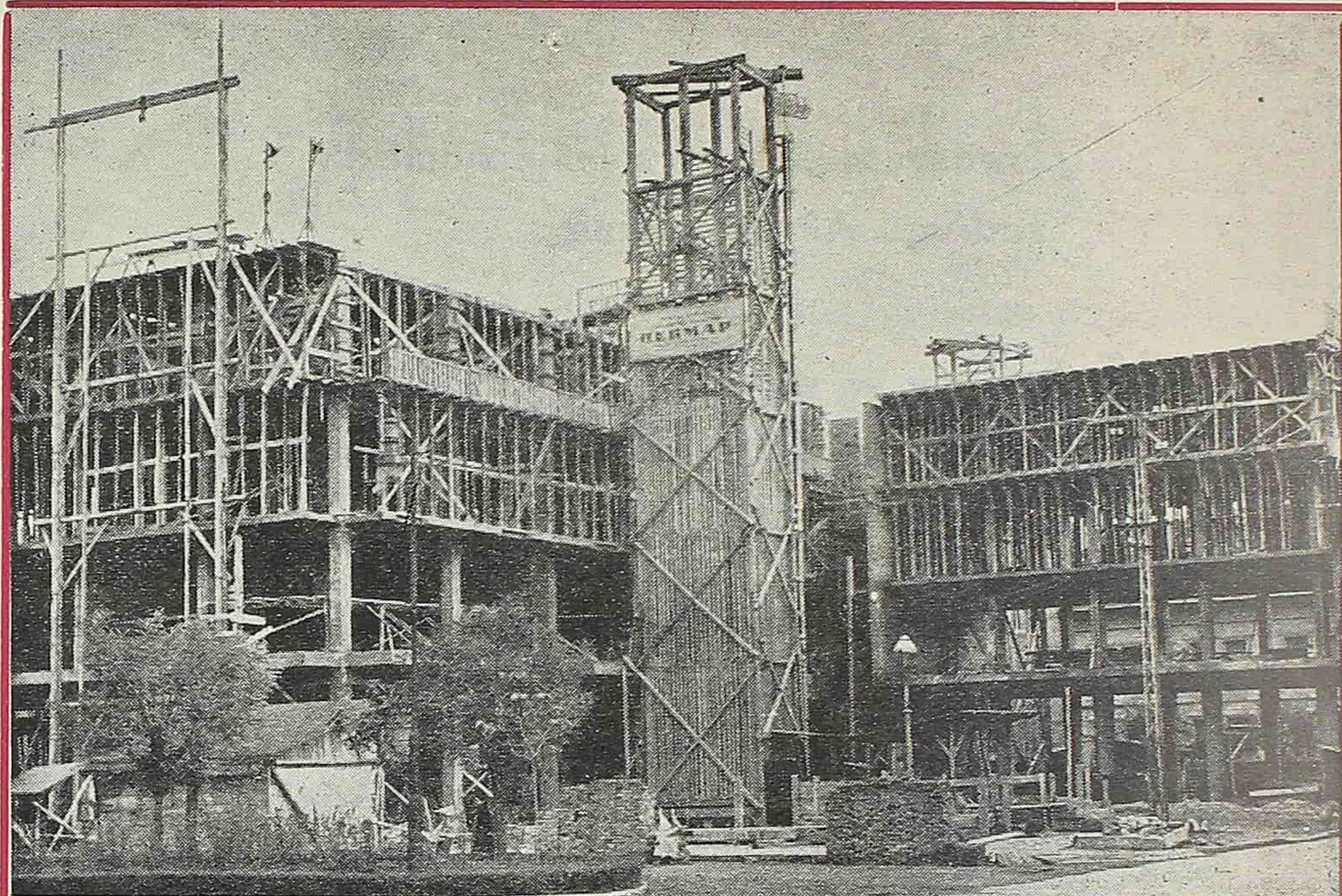
perje, divljač živu i ubijenu, med i ribu

telefoni: 37-77 i 37-85

Uvozi:

sve vrste priplodne stoke telefon 24-20

GRAĐEVINSKO
PREDUZEĆE

„NEIMAR“

NOVI SAD

Sonje Marinkovića broj 5

Broj tel. 31-95, 40-83, 22-66
i 36-89

Izvodi sve vrste radova
visoko i nisko gradnje
na teritoriji F. N. R. J.